

SVĚTLO

22. ČÍSLO / XII. ROČNÍK

8 Kč (12 Sk)

30. KVĚTNA 2004

Z obsahu:

Děk za vysvobození z nebezpečí smrti

Katecheze Jana Pavla II.
při generální audienci
12. května 2004
- strana 2 -

Veni, Creator Spiritus...

- strana 4 -

Od Pádu k Rio Negru

Blahoslavený
Artemide Zatti
- strana 5 -

Modlitba jako vnitřní místo poznání Boha

Kázání biskupa Kurta
Kocha v kněžském
semináři 4. května 2004
- strana 8 -

Ze srdce Církve

Komentář kardinála
Joachima Meisnera
k instrukci *Redemptionis
sacramentum*
- strana 10 -

Obdivuhodná cena

mše svaté
- strana 11 -

Skrytý kolonialismus

Od blahobytných
zemí k antikoncepčnímu
průmyslu
- strana 12 -

Papež Pius XII. (17)

Četba na pokračování
- strana 14 -

Sesláni Ducha Svatého, Ambrogio da Fossano (1450-1525), Bergamo

Děk za vysvobození z nebezpečí smrti

Žalm 29, nešpory ve čtvrtek 1. týdne

Vrouci a líbezné poděkování stoupá k Bohu ze srdce prosebníka, když byl vysvobozen z přízraku smrti. To je pocit, jaký se silně vynořuje z žalmu 29, který právě zazněl nejen našemu sluchu, ale i našim srdcím.

Výtečná literární forma

Tento hymnus vděčnosti obsahující značnou literární finesu a staví na sérii kontrastů, které vyjadřují symbolickým způsobem osvobození přijaté od Hospodina. Tak proti *klesnout do hrobu* stojí *vyvedení z podsvětí* (v. 4); proti *hněvu, který trvá chvíli*, stojí *laskavost po celou věčnost* (v. 6); po *večerním pláči* nastupuje *jitřní jástot* (tam.); po *nárku* následuje *tanec*, po *žínici šat radosti* (v. 12).

Když tedy pominula noc smrti, propukne úsvit nového dne. Křesťanská tradice proto četla tento žalm jako velikonoční zpěv. Svědčí o tom úvodní citace, kterou liturgický text nešpor přejímá od velkého mnišského spisovatele čtvrtého století Jana Kasiána: „Kristus vzdává díky Otci za své slavné vzkříšení.“

Oscilace pocitů

Prosebník se opakovaně obrací na Hospodina – nejméně 8krát – ať už, aby oznámil, že ho bude chválit (srov. v. 2 a 13), nebo aby připomněl výkřiky, které k němu vyslal v době zkoušky (srov. v. 3 a 9), a jeho osvobozující zásah (srov. v. 2.3.4.8.12), nebo aby znovu vyzýval jeho milosrdenství (srov. v. 11). V jiném úryvku prosebník vyzývá věřící, aby zpívali Hospodinu hymny a vzdávali mu díky (srov. v. 5).

Pocity oscilují ustavičně mezi hroznou vzpomínkou na prožitý přízrak smrti a radostí z vysvobození. Jistě, nebezpečí, které má za sebou, je těžké a stále ještě se kvůli němu třese; vzpomínka na přestálé utrpení je ještě svěží a živá. Slzy v očích usychají jen pozvolna. Ale nyní vze-

šla jitřenka nového dne; po noci nastoupila perspektiva pokračujícího života.

Nebezpečné pokušení

Žalm tak ukazuje, že se nemáme nechat iritovat temným zmatkem zoufalství, i když se zdá, že je již všechno ztraceno. Jistě, není třeba také propadat iluzím, že se sami zachráníme svými vlastními zdroji. Žalmistu totiž pokouší pýcha ze soběstačnosti: *Řekl jsem ve své smělosti: Nic mnou nepohne* (v. 7).

Také církevní Otcové se zastavili u tohoto pokušení, které se vloučí v době, kdy se dobře daří, a viděli ve zkoušce Boží výzvu k návratu k pokoře. Tak tomu je např. u Fulgencia, biskupa v Ruspe (467–532), v jeho 3. epistoletě adresované zbož-

né Probě, kde komentuje úryvek žalmu těmito slovy: „Žalmista vyznával, že často byl hrdý na to, že je zdrav, jako by to byla jeho ctnost, a v tom rozpoznal nebezpečí těžké choroby. Říká tedy: *Řekl jsem ve své smělosti: Nic mnou nepohne*. A sotva to řekl, opustila ho podpora Boží milosti, zmaten upadl do nemoci a ustavičně volá: *Hospodine, ve své přízni jsi mě obdaril mocí a ctí, ale sotva jsi skryl svou tvář, padl jsem ve zmatek*. Aby navíc ukázal, že o Boží milost, i když

ji již máme, musíme bez ustání pokorně prosit, ještě připojuje: *K tobě volám, Hospodine, Pána prosím o smilování*. Ostatně nikdo nepronáší modlitbu a nevyslovuje žádosti, dokud nepozná, že má nedostatky a že není schopen udržet ani to, co má, pokud

EDITORIAL

„Bůh vám dal svědectví o Ježíši Nazaretském..., a vy jste ho rukama bezbožníků přibíli na kříž a zabili... Ať je úplně jasno celému izraelskému národu toto: Pánem a Mesiášem ustanovil Bůh právě toho Ježíše, kterého vy jste ukřižovali.“ Několikatisícové shromáždění, které slyšelo tato slova v den letnic, nejen že neobvinilo Petra a jeho druhy z antisemitismu, ale naopak, proniklo jim to srdce, takže se ptali: „Co máme dělat?“ Petrova odpověď je nekompromisní: „Obráťte se a každý z vás ať se dá pokřtít ve jméno Ježíše

Krista, aby vám byly odpuštěny hříchy.“ Jak víme, těch pokřtěných bylo na hned napoprvé tři tisíce.

I když tato slova ve svatodušních čteních neuslyšíme, tvoří tato událost nedílnou součást velkého letničního zázraku. Nadmíru mimořádná se jeví jen našemu lidskému pohledu. Ježíš ji oznámil jako něco normálního a v tomto duchu se rozvíjí i další dění v nově zrozeném Božím království, které se šíří překvapující rychlostí. Začalo období velkého, lidsky

Pokračování na str. 13

spoléhá jen na svou vlastní sílu (Fulgencio di Ruspe, *Le lettere*, Řím 1999. S. 113).

Když se vyzná ze svého pokušení k pýše v době prosperity, připomíná žalmista zkoušku, kterou pak prodělal, a říká Pánu: *Sotva jsi skryl svou tvář, padl jsem ve zmatek* (v. 8).

Touha po překonání smrti

Prosebník tedy připomíná, jakým způsobem vyzýval Hospodina (srov. v. 9–11): křičel a žádal o pomoc, prosil vroucně, aby byl zachráněn, a uváděl jako důvod, že ze smrti nemá Bůh žádný prospěch, protože mrtví už nejsou schopni chválit Boha a nemají žádný důvod, aby hlásali Boží věrnost, když jsou od něho opuštěni.

Vraťme se ke stejné argumentaci v žalmu 87, ve kterém prosebník, blízký smrti, žádá Boha: *Což se dá v hrobě vyprávět o tvé dobrotě, o tvé věrnosti v přítomku mrtvých?* (Ž 87,12) Podobně král Ezechiáš, těžce nemocný a pak uzdravený, řekl Bohu: *Vždyť podsvětí tě nebude slavit, ani smrt tě nebude chválit. Kdo žije, jen kdo žije, bude tě slavit* (Iz 38,18–19).

Takovým způsobem vyjadřoval Starý zákon horoucí lidskou touhu po Božím vítězství nad smrtí a uváděl několik případů, ve kterých tohoto vítězství bylo dosaženo: lid ohrožený smrtí na poušti, vězni, kteří uprchli před trestem smrti, uzdravení nemocní, námořníci zachránění od ztroskotání (srov. Ž 106,4–32). Jednalo se tedy o vítězství nikoliv definitivní. Dříve nebo později se smrti podařilo uplatnit svou nadvládu.

Nicméně touha po vítězství se přes to všechno vždy udržela a stala se nakonec nadějí ve vzkříšení. Satisfakce se této silné tužbě plně dostalo Kristovým zmrtvýchvstáním, za které nikdy Bohu dostatečně nepoděkujeme.

Bolletino Vaticano
12. května 2004

Mezitimulky redakce Světla

Druhé vtělení

Zamyšlení nad dnešními liturgickými texty

Přijměte Ducha Svatého!

Dnes slaví tvá Matka Církve své narození a u této slavnosti nesmíš chybět. Nechej se Duchem Svatým odvést do Jeruzaléma, abys tu znovu prožil rozhodující událost dějin spásy i dějin světa. Pros jej, aby sis z dnešní slavnosti odnesl především hlubší a přesvědčující poznání místa a úkolu, které on pro tebe stanovil v tomto nejvznešenějším duchovním organismu.

Oživující Duch dává tělu Církve vždy v pravý čas to, co potřebuje, jak se o tom můžeš přesvědčit již v den jeho prvopočátku. Ve svatém městě jsou dnes shromážděni poutníci z celého světa. Zatím ani netuší, jak nesmírná je ona nečekaná milost, která je pro ně uchystána. Duch Páně všechny obdivuhodně svolal k Večeřadlu, aby jim oznámil spasitelnou zvěst o zmrtvýchvstalém Mesiáši. Připravil si k tomu sbor apoštolů, jak to Pán přislíbil, a viditelně je naplnil svým žarem, aby přesvědčivě promlouvali k velkému zástupu z nejrůznějších národů. Jak jinak se to může stát, než když tito první posluchači uslyší radostnou zvěst každý ve své vlastní řeči! Jestliže tě udivuje, jak tito nevzdělaní rybaři rázem ovládají neznámé jazyky, je tu jen jedno vysvětlení: Je to tím, že tu nikdo z nich nemluví sám za sebe, nýbrž tak, jak jim Duch dává promlouvat.

Celé shromáždění nad tím oprávněně žasne a vůbec nechápe, co to má znamenat.⁽¹⁾ Avšak jsou tu i takoví, kterým je zatěžko připustit, že se stali svědky velkých Božích skutků, a myslí si, že si pomohou ze svých rozpaků, když se Kristovým svědkům budou ke své vlastní škodě s povýšeností vysmívat. Ale mužové z Galileje, neohrožení hlasatelé radostné zvěsti, jsou v tomto případě nástrojem Božího Ducha, který je mnohem mocnější než sám hukot jeho vichru. Síla jeho milosti se nedá zastavit a najde si svou cestu ke všem, které si povolává Pán, náš Bůh.⁽²⁾ Ti mají v srdci i na rtech nakonec jediné správnou otázku: *Bratři, co máme dělat?* Je to otázka, která by měla stále zaměstnávat i tebe.

Odpověď apoštolů je adresována nejen zde přítomným, ale i všem budoucím: Je třeba se obrátit, a tak se zachránit z toho zvráceného pokolení⁽³⁾, které nedokáže překročit svou povýšenou skepsi a ještě se v ní utvrzuje tím, že dává průchod svému pohrdání.

Vidíš, jak rychle roste zástup těch, kteří naopak pod vlivem Ducha již při tomto prvním hlásání s radostí uvěřili? To, čeho jsi svědkem, překračuje všechno očekávání. Ještě před několika dny se všichni ti, kteří patří k Ježíši z Nazareta, skrývali ve strachu za zavřenými dveřmi. Duch Boží však dnes naplnil svým hukotem nejen horní síň, ale

celé město. *Kvas vzkynul*⁽⁴⁾ a už ho nikdo nezastaví. Již dnes bude tu před Večeřadlem zcela veřejně pokřtěno na tři tisíce duší.⁽⁵⁾

Uznej sám, že to, co se tu děje, může se opravdu uskutečnit jenom pod vlivem Ducha Svatého. Před lety v tichu nazaretského domku vzešel z téhož Ducha v lůně panenské Matky tělesný život Syna člověka. Dnes za hukotu vichru nastává druhé vtělení. Moc Nejvyššího zastínila Večeřadlo a z Ducha Svatého se tu počalo a rodí Kristovo tajemné tělo, které silou Ducha poroste až do skonání věků. Ve všech jeho údech koluje jeden a tentýž božský život a každý z nich musí s Pavlem vyznat: *Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus*.⁽⁶⁾

Oživující Duch nepřestává rozdělovat těmto živým údům Kristova těla své obdivuhodné a rozmanité dary, tak jako je dává apoštolům v tuto chvíli, kdy je zapotřebí promluvit k shromážděným, každému v jeho řeči. Je tu však podmínka, která stále platí: *Projevy Ducha jsou jednotlivcům dány k tomu, aby mohli být užiteční*. Ani tvoje spoluúčast na životě z Ducha Svatého nesmí zůstat v úrovni pasivního živoření, nýbrž jako skutečně živý a zdravý úd máš žít tím, že se na výsost aktivně účastníš na přijímání a předávání života, a to v úplné podřízenosti životodárnému Duchu. Čím lépe poznáváš s úžasem, jak se moudrost Stvořitele projevuje obdivuhodnou souhrou všech složek biologického těla, tím pokorněji se musíš sklonit před působením životodárného Ducha a otevřít se jeho vedení, abys byl platným údem božského těla, do kterého jsi byl ve křtu přivtělen.

Jestliže se ti zdá, jako by časem mimořádné, a přece řádné projevy Ducha pominuly, pak to není proto, že by se *Pramen živý*⁽⁷⁾ během doby vyčerpal, nýbrž proto, že údy zmalátněly, a to především, když si myslí, že už dostatečně vypsely a že už samy nejlépe vědí, čeho je zapotřebí, a nakonec už ani nevidí, že neslouží Duchu a Tělu, nýbrž jen samy sobě.

O jaké dary je dnes třeba usilovat, abychom v dnešním světě byli opět *užiteční druhým*? Zdá se, že posluchače dneška neosloví výmluvnost ani cizí řeči. Je třeba *usilovat o dary lepší*⁽⁸⁾. Svět potřebuje přesvědčující příklad *charismatické lásky, která nemyslí na sebe, všechno vydrží a nikdy nepřestává*⁽⁹⁾, sebeobětující činné lásky, která jde jako láska Pána a Hlavy těla *až do krajnosti*⁽¹⁰⁾. Pane, *sešli nám svého Ducha a obnov tvářnost země!*⁽¹¹⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Lk 1,29; ⁽²⁾ Sk 2,39; ⁽³⁾ srov. Sk 2,21;

⁽⁴⁾ srov. Mt 13,33; ⁽⁵⁾ Sk 2,41; ⁽⁶⁾ Gal 2,20;

⁽⁷⁾ hymnus Veni Creator Spiritus;

⁽⁸⁾ 1 Kor 12,31; ⁽⁹⁾ tamt. 4,8; ⁽¹⁰⁾ Jan 13,1

⁽¹¹⁾ srov. resp. žalm 104

Liturgická čtení

1. čtení – Sk 2,1-11

Nastal den letnic a všichni byli společně pohromadě. Najednou se ozval z nebe hukot, jako když se přičene silný vítr, a naplnil celý dům, kde se zdržovali. A ukázaly se jim jazyky jako z ohně, rozdělily se a nad každým z nich se usadil jeden. Všichni byli naplněni Duchem svatým a začali mluvit cizími jazyky, jak jim Duch vnukal, aby promlouvali.

V Jeruzalémě bydleli zbožní židé ze všech možných národů pod nebem. Když se ten zvuk ozval, hodně lidí se sběhlo a byli ohromeni, protože každý z nich je slyšel, jak mluví jeho vlastní řečí. Žasli, divili se a říkali: „Ti, co tak mluví, nejsou to Galilejci? Jak to tedy, že každý z nás slyší svou mateřtinu? My Parthové, Médové, Elamité, obyvatelé Mezopotámie, Judska a Kapadokie, Pontu a Asie, Frýgie a Pamfýlie, Egypta a libyjského kraje u Kyrény, my, kteří jsme připutovali z Říma, židé i proselyté, Kréťané i Arabové, slyšíme, jak našimi jazyky hlásají velké Boží skutky.“

2. čtení – 1 Kor 12,3b-7.12-13

Bratři! Jenom pod vlivem Ducha svatého může někdo říci: „Ježíš je Pán.“ Dary jsou sice rozmanité, ale pouze jeden Duch. A jsou rozličné služby, ale je pouze jeden Pán. A jsou různé mimořádné síly, ale je pouze jeden Bůh. On to všechno ve všech působí. Ty projevy Ducha však jsou dány každému k tomu, aby mohl být užitečný. Tělo je také pouze jedno, i když má mnoho údů; ale všechny údy těla, přestože je jich mnoho, tvoří dohromady jediné tělo. Tak je tomu také u Krista. Neboť my všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem v jedno tělo – ať už jsme židé nebo pohané, otroci nebo svobodní – všichni jsme byli napojeni jedním Duchem.

Evangelium – Jan 20,19-23

Když byl večer prvního dne v týdnu, přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se. Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako otec poslal mne, tak i já posílám vás.“ Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého. Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“

Veni, Creator Spiritus...

Ve velkých hodinách církevních dějin zahajujeme konání vzýváním tvořivého Božího Ducha a prosíme o jeho přispění. Před svátostným svěcením prosíme Ducha Svatého o jeho působení. Kněžím připomíná zpěv Veni Creator jejich kněžské svěcení.

Myšlení lidského rozumu připadá velmi obtížné proniknout do tajemství Ducha Svatého, který je tak Bůh jako Otec a jako Syn. I naše představivost to má se svými smyslovými obrazy nejobtížnější, pokud jde o obraz Ducha Svatého. Zatímco věčný Syn Otce jakožto pravý Bůh a pravý člověk v Ježíši

Kristu má svou lidskou tvář, vymyká se Duch Svatý takové viditelnosti. Zatímco naše lidská zkušenost za jménem „Otec“ tuší v Bohu velkou míru božské skutečnosti, zůstává Duch Svatý pro každý pokus lidského chápání a představy v neproniknutelné hlubině.

Na druhé straně je to Duch Svatý, který nám dává zakoušet účinnost božské milosti v mnoha oblastech života a životních podmínek. Je to Duch Svatý, který nás naplňuje svými dary. Duch Svatý není slepá síla, která vytrhuje lidi z jejich identity. Nikoliv, Duch Svatý „naplňuje“: naplňuje člověka, naplňuje zemský okrsek, naplňuje církev. Když Duch Svatý naplňuje omilostněného člověka, dosahuje člověk ve všech svých silách a v celém svém bytí „optimum sebe samého“, jakého svými vlastními silami nemůže nikdy dosáhnout.

Když Duch Svatý osvěcuje mysl člověka, naplňuje vůli člo-

věka láskou k Bohu, otevírá se člověku a dává mu zakoušet Boží dětství, vždy člověka **naplňuje** do té míry, aby se stal pravým člověkem podle Božího obrazu a podoby. Skrze Ducha Svatého člověk neztrácí svou identitu, Duch Svatý přivádí člověka k „pravdě“, kterou může zakoušet v silách své duše a ve svém bytí jakožto milost.

Duch Svatý je Těšitel, je to Duch pravdy, je to Duch, kterého nám sesílá Ježíš Kristus. Duch Svatý naplňuje výkupný čin Kristův: Kristus, Vykupitel, předává člověku jeho lidství. Duch Svatý je přítomnost Boží lásky v každém výkupném dění, které přivádí člověka k „pravému lidství“. On je **Duch lásky k naplnění pravdy** vykoupeného člověka a k naplnění pravdy v Církvi.

Veni, Creator Spiritus! Duch Svatý je **Tvůrce**. Duch pravdy a lásky je stvořitelství Ducha světa a člověka. Již **na počátku** stvoření je Bůh Bohem lásky. Bůh je Lásky. Bůh zůstává věrný sobě, lidem a světu v pravdě a v lásce. Věrná láska Boží se ode dne, kdy do stvoření pronikl hřích, nazývá „Boží milosrdenství“. Světové dějiny nejsou dějinami hříchu. Boží láska od prvního dne stvoření zůstává věrná, bere na sebe dějiny a zjevení Božího mi-

Otče, naplň mě Duchem Svatým

Otče Svatý, sešli z nebe zaslíbení, které jsi dal skrze proroky a které nám oznámil Tvůj Syn. Naplň slovo, které jsi nám dal a kterému jsme uvěřili, neboť je to Tvůj Syn Ježíš Kristus, který nám je předal.

Otče, naplň mě Duchem Svatým, abych začal ten nový život, který nám daroval Tvůj Syn, a abych ho dokázal žít jako jedno z Tvých dětí.

Pane Ježíši, Ty jsi slíbil: „Kdo žízni, ať přijde ke mně, ať pije ten, kdo ve mne věří.“ Jak praví Písmo: Z jeho nitra budou proudit proudy živé vody. Tím minul *Ducha*, kterého mají přijmout všichni, kdo v něho věří.

Pane Ježíši, moje duše žízni po tomto Svatém Duchu! Dej mi tuto živou vodu Ducha Svatého! Dej mi tuto živou vodu, která tryská do věčného života!

Naplň mě svým Svatým Duchem!

Ježíši, já věřím Tvým zaslíbením: „Kdo bude pít vodu, kterou já mu dám, nebude už žízni, spíše se voda, kterou mu dám, stane pramenem, jehož voda dává věčný život.“

Ježíši, moje duše žízni. Čekám na to, až budu naplněn Duchem Svatým a jeho dary a charismaty, abych mohl být účinným svědkem Tvého zmrtvýchvstání. Ježíši, pokřti mě Duchem Svatým a dej mi život!

Duchu Svatý, prosím Tě jménem Ježíše Krista, vstup do mého života! Dej mému životu smysl! Otevírám Ti dveře, abys mohl vstoupit do mého nitra a řídit celý můj život. Přijď, Duchu Svatý, a naplň mě zcela! Naplň mé tělo, mou duši a můj rozum.

Modlitby podle P. E. Tardifa, -sks- 23/03

losrdenství, které na sebe bere ve Vykupiteli Ježíši Kristu podobu velkého obrácení k „pravdě počátku“, kdy Bůh od počátku miloval člověka.

Duch Svatý není jen malým příběhem vykoupeného jednotlivce. Duch Svatý jsou „velké dějiny spásy“, dějiny **Boží věrnos-**

ti ve stvoření. Bůh nemůže mít v nenávisti nic z toho, co stvořil. Duch Svatý je Duch této věrnosti a Boží lásky. A tažení Ducha Svatého dějinami není proces, na jehož konci stojí pracný výsledek. Duch Svatý je zvláštní síla všemocného Boha, která se projevuje tak, že vnáší do každého vykoupeného člověka, do každého dne Církve stále novou nabídku Boží lásky. Tak je Duch Svatý předavatelem Boží moci, která se vzhledem ke každé vině stává ještě větší, totiž větší Boží láskou.

Duch Svatý nás zapojuje do velkých dějin věrné Boží lásky:

Přijď, Tvůrce, Duchu Svatý, k nám a navštiv myslí našich chrám, duše, které jsi vytvořil, naplň svou božskou milostí.

Podle -sks- 23/03

PLODY DUCHA SVATÉHO

Duchu Svatý, prosíme Tě naléhavě o dvanáct Tvých plodů:

- lásku • vytrvalost • radost • pokoru • pokoj • věrnost • trpělivost • rozhodnost • mírnost • zdrženlivost • dobrotu • čistotu.

DARY DUCHA SVATÉHO

Dary Ducha Svatého vypočítává Izaiáš 11,3. Vedou křesťany k tomu, aby mohli vstoupit do života spojení s Bohem a praktikovat božské ctnosti víry, naděje a lásky:

- dar bázně Boží • dar zbožnosti • dar umění • dar síly • dar rady • dar rozumu • dar moudrosti.

Od Pádu k Rio Negru

Blahoslavený Artemid Zatti

15. října 1880 – 15. března 1951

Narodil se v chudé rodině Albíny Vecchiové a Ludvíka Zattihovo v Boretě, aby sdílel osud chudých zemědělských dělníků, kteří tvrdě pracovali na polích.

Otec i matka pracovali od východu do západu slunce. O Artemida se mezitím starala jeho sestra.

Když mu byly čtyři roky, již pomáhal na poli. Jedlíků bylo mnoho a příjmy malé. Nějaký rok chodil do základní školy a od devíti let již šel „pod pána“, jak se říkalo, když někdo pracoval na cizím hospodářství. Vstával ráno ve tři, pojedl rychle trochu polenty s mlékem a odcházel na pole. Výplata činila 25 lir ročně, ale když se na konci každého týdne vracel domů, nesl si s sebou něco dobrého k jídlu, co padrone připravil pro ty, kteří u něho sloužili. Rozdal to svým sedmi bratrům a bylo pro něho velkou radostí dívat se na ně, jak to v okamžiku spolykali. Tak tomu bylo až do sedmnácti let. Pak nastala jedna z velkých ekonomických krizí. Zemědělcům se dařilo stále hůře: chyběly stroje, nádeníci byli bez práce a bez obživy, množily se nemoci. „Pelagra“ ovládla pádskou nížinu. Celá Evropa se ocitla v ekonomické depresi. Okouzlení Amerikou bylo neodolatelné. Zattiovi měli v Argentině strýce, který pracoval na radnici v Bahia Blanca. V roce 1897 ho rodina následovala. Bahia Blanca bylo jedno z největších argentinských měst na jih od Patagonie. Celá Argentina se hemžila italskými vystěhovalci, kteří mlčky tvrdě pracovali. Strýc pomohl otci při obchodování na trzích. Artemid pracoval nejdříve v jednom hostinci, pak přešel do továrny, která vyráběla talíře a cihly.

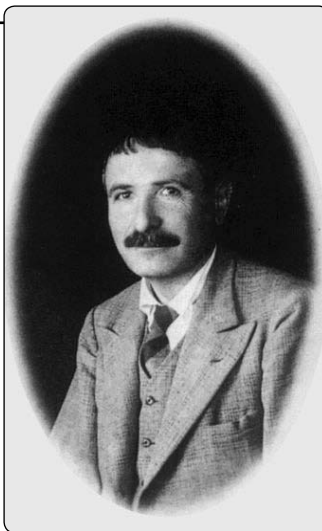
Blízko jeho pracoviště byl salesiánský ústav s kostelem. Salesiáni sem přišli před 22 lety. Ar-

temid pomáhal faráři při úklidu kostela. Farář Don Karel Cavalieri mu půjčil nějaké knihy o Donu Boskovi. Tato četba probudila v Artemidovi zájem o kněžské povolání. Když se o tom zmínil svému otci, ten dobrý člověk jen pokrčil rameny a řekl:

„Jsi už dospělý a o svém životě můžeš rozhodovat sám, ale dobře si to rozmysli, protože když se jednou dáš na tuto cestu, musíš vytrvat až do konce.“

Zatti nastoupil v salesiánském aspirantátě v Bernale nedaleko Buenos Aires. Byl největší a nejstarší ze všech, kteří se tu připravovali na řeholní a kněžský život. Se studiem měl potíže, protože mluvil jen trochu španělsky a italštinu znal spíše v podobě nářečí. Ošetřoval jednoho kněze, kterého trápil kašel. Nakazil se od něj a v den, kdy měl přijmout kleriku, ležel s horečkou a kašlem. Lékař radil, aby odešel z tohoto vlhkého prostředí někam do hor. Vůle Boží byla jiná než Artemidova, ale ten se naučil dokonalé poslušnosti ve jménu Božím. Lékař navrhoval nějaký dům v Andách, ale to by znamenalo cestovat nejdříve 600 km do Bahia Blanca a pak 700 km na východ. To by mohlo být pro něho osudné. Don Karel napsal představeným a rodičům: Artemid půjde do Viedmy. „Půjdu do Viedmy, abych zemřel, jak je Boží vůle.“ Po dlouhé cestě na tvrdém sedadle 3. třídy přijel do ústavu zcela vyčerpaný. V té době byla tuberkulóza „skryté zlo“, které své oběti nešetřilo.

Viedma leží na levém břehu Rio Negra a je napojena na železnici, která vede z Bahia Blanca až k břehům jezera Nahuel-Huapi. Kromě dobrého vzduchu tu byl salesiánský ústav s jakousi nemocnicí. Bylo to misijní předpolí v místě, kde žilo mnoho dělníků, kteří byli odkázáni sami na sebe.

Blahoslavený Artemid Zatti

Domorodci umírali na nedostatek lékařské péče. Salesiánská nemocnice se skládala z lékárny a stáje, kterou vydezinfikovali a vybavili lůžkem a matrací. Tak vznikla nemocnice pro ty, kteří se nemohli léčit doma. Funkci lékaře tu vykonával P. Evasio Garrone, který byl dříve ošetřovatelem v italské armádě a mons. Cagliero ho „promoval“ na lékaře a uložil mu založit lékárnu. V lékárně se praktikovalo zvláštní účetnictví. Bohatí platili dvojnásob, chudí nic.

Don Garrone slíbil Artemidovi, že bude za měsíc zdravý. Ve skutečnosti to trvalo dva roky. A Artemid slíbil Panně Marii, že celý svůj život zasvětil nemocným. R. 1908 složil věčné sliby a stal se salesiánem. Po poradě s představenými se rozhodl, že zanechá studia a bude pomáhat Donu Garrone.

8. ledna 1911 však Don Garrone zemřel. Artemid se stal přes noc odpovědným za lékárnu sv. Františka a nemocnici sv. Josefa. Úřady neměly na to, aby tyto instituce podpořily, ale dbaly na dodržování zákona. Proto představení přijali lékaře, který byl podle zákona odpovědný před úřady. Ve skutečnosti všechno řídil Zatti se svými skromnými znalostmi, ale s velkou láskou.

Protože ošetřovna ve státní věznicí neměla dostatek lůžek, občas poslali nemocné vězně do nemocnice sv. Františka. Jeden vězeň v noci uprchl a Zatti byl

obviněn, že zanedbal ostrahu. Před zraky nevěřících lidí byl uveden do vězení. Všichni jej doprovázeli jako ve velkém průvodu. Po pěti dnech ho propustili a jeho návrat byl triumfální.

V roce 1913 byly položeny základy k budově řádné nemocnice; zatím postavili jen přizemí a další dvě podlaží čekala na potřebné prostředky. Nejobtížnější bylo opatřit potřebné peníze, protože jedni platili, druzí ne. Když bylo zle, Zatti nasedl na kolo a jel prosit o almužny. Zaklepal u bohatých: „Done Pedro, nemohl byste půjčit 5000 pesos Pánu Bohu?“ – „Pánu Bohu?“ – „Ano. Pán Ježíš řekl, že co uděláme pro chudé, uděláme jemu. Je to dobrý obchod půjčit Pánu Bohu!“

Národní banka otevřela ve Viedmě pobočku: Artemid dostal běžný účet č. 226. Ten byl brzy vyčerpán a narostly na něm dluhy. Ředitel pobočky si ho zavolal: Musel ihned zaplatit velký účet, jinak hrozili, že na nemocnici uvalí hypotéku. Zatti stál před ředitelem celý vylekaný. Plakal, prosil a nevěděl, co dál. Jediné, co mu zůstalo, byly další dluhy. Někdo z banky dostal nápad a volal biskupovi Esandrimu. Ten nakonec slíbil, že to zařídí. Zavolal si vikáře: „Telefonuji z banky. Zatti tam pláče, že nemá peníze na zaplacení pohledávek. Stále stejný! Máte něco v pokladně?“ – „Jsou tam peníze na nové číslo diecézních novin.“ – „Zanes to hned řediteli banky a zachraň toho chudáka.“

Ztrápený Artemid musel uznat, že banky Pánu Bohu nepůjčí nic. Obchodují s penězi a to je všechno. Ale jako zarytý křesťan řekl: „Ale mylí se oni, ne já!“

Do nemocnice přišel nějaký ubožák v hadrech. Vyléčili ho a on neměl v čem odejít. Zatti navštívil jednu rodinu a spustil: „Nemáte tady nějaké šaty, které byste půjčili Pánu Bohu?“ Vytáhli jeden značně obnošený oblek. „Pěknější nemáte? Pánu

Bohu přece musíme dávat to nejlepší.“

Jindy přišel špinavý kulhavý indián. Zatti zavolal sestru: „Připravte lůžko pro Pána Ježíše!“

Lékárně hrozilo zavření, protože neměla diplomovaného lékárníka. Ve státní lékárně by však museli platit všichni. Zatti se proto dohodl s představenými a celé dny a noci trávil nad farmaceutickými knihami. Pak odjel do La Platy a vrátil se s lékárnickým diplomem. Lékárna mohla dále pokračovat ve službě chudobným. Když mu řekli, že by měl vést podvojný účetnictví, odpověděl: „Já ho vedu – do pravé kapsy dávám to, co dostávám, a do levé účty, které je třeba zaplatit. Je podvojný účetnictví něco jiného?“

Vstával každé ráno ve 4.30. Rozdělával oheň a pak odešel do kostela, kde lehl tvář na zem a modlil se. Po mši svatě šel za svými nemocnými, kteří mu říkali „Don Zatti“.

V jídelně v rychlosti posnídal bílou kávu a sedl na své kolo se svými dlouhými nohama a rukama jako lopaty, jako by nevhodnými, aby vzaly injekční stříkačku, a obsloužil nemocné roztroušené po celém městě.

V poledne byl zpátky, aby zavzvonil Anděl Páně. Po obědě si hrál se svými nemocnými s dřevěnými koulemi. Ve dvě opět na kolo a za nemocnými. Když ho viděli v klobouku, věděli, že jede do banky nebo k nějakému bohatému dárci. Před večerí vyřizoval korespondenci, vedl rozhovory s personálem nemocnice, dával rady, dispozice s takovým půvabem, že se všichni měnili a dozrávali v křesťanské lásce. Po večerí znovu navštívil všechny nemocné na lůžku a pak se dal do četby knih dvojího druhu: náboženských a lékařských. Uléhal hodinu před půlnocí. Když některý nemocný něco potřeboval uprostřed noci a omlouval se, že ruší, říkal: „Vaše povinnost je zavolat a moje povinnost je přijít.“

Z velkého nemocného se stal velký pečovatel. To, co slíbil Pan-

ně Marii na počátku své nemoci, se stalo skutečností. Tim, jak objímal bolest a bídu druhých, stal se pro ně sám lékem. Stačila jeho přítomnost, aby ulevila v bolestech. Při péči o nemocné si prozpěvoval, odváděl jejich pozornost od utrpení nejrůznějším způsobem, především svou zjevnou radostí, že může prokázat dobro.

Ty nejnebezpečnější a nejdopornější nemoci chtěl vzít na sebe. Když navštěvoval ty nejchudobnější, nechal jim ještě nějaké drobné. Když byla nemocnice plná, umístil nemocné do svého pokoje, i na své lůžko. Sám spal na židli.

Když některý nemocný chrápal a nedal mu spát, říkal: „Bohu díky, ještě je živý...“ Plakal jen tehdy, když nemohl bližnímu pomoci. Kdo umíral v jeho náručí, činil tak s úsměvem na rtech. Stále se usmíval a žertoval, a to i s těmi nejtěžšími pacienty.

Kdyby mohl řádně studovat, stal by se jistě významným lékařem, ale lékaři v nemocnici ho přijímali takového, jaký byl, i bez titulu. Když při jednom bolestivém zásahu pacientka zvolala: „Proboha, Done Zatti!“, odpověděl klidně: „Já také dělám všechno pro Boha.“ Když byli jeho lékaři někdy netrpěliví a uklouzlo jim nějaké slovo, Zatti se usmál: „Doktore, tak vás Bůh neslyší, on to pozná, když klejete.“

Jeden lékař, úplný bezvěrec, jednou řekl: „Před Zattim moje

nevíra bledne. Jestli jsou na zemi nějakí svatí, tak on je jedním z nich. Když mám v ruce skalpel a vidím ho, jak drží růženec, cítím, že sál se naplňuje něčím nadpřirozeným.“

Jeho představení se znepokojovali kvůli jeho „účetnictví“ a dali mu k ruce jednoho německého účetního, puntičkáře. Zatti měl od roku 1907 stále jeden klobouk s širokou střešou, který mu sloužil i jako deštník. Jediným jeho dopravním prostředkem bylo jeho kolo. Když mu nabízeli motorku nebo malé auto, odmítl. Měl by dojem, že je bohatý, a necítil by se ve své kůži. „Peníze, pokud neslouží k dobru, nejsou k ničemu.“

Desetiletý Ježíš

V roce 1894 ještě před jeho příchodem do Viedmy přivedl P. Bonacina do nemocnice nemocnou ženu, kterou našel opuště-

nou na poli. Chodila po čtyřech jako ovce a lidského na ni zbylo pramálo. Narodila se v rozvrácené rodině a nikdo ji nechtěl. Jednoho dne spadla do studny a z leknutí ztratila řeč. Reedukace byla dlouhá a don Zatti k ní přispěl. Ale i tak s ní byl kříž. Všichni si mysleli, že na ni křičí anebo že ji přímo bije. Ale on říkal, že těch neštěstí už měla tolik, že by nebylo spravedlivé, kdyby se ještě rozmnožilo její soužení. Žila v nemocnici 48 let a do rozumovala se skřeky.

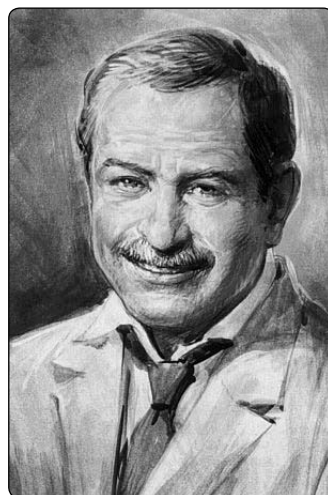
Kromě němé byl v nemocnici makrocefalický chlapec. Našel u Zattih milé přijetí. Ten viděl v té nejčernější bídě Boží přítomnost. Když jednou přišel do nemocnice 10letý chlapec s vykloubenými kyčlemi, oblečený v hadrech, zavolal sestru: „Podívejte se, jestli tu není nějaké oblečení pro 10letého Ježíška.“ Pro Zattih i to nejhorší bylo nejlepší. Právě to nejhorší přitahovalo podle něho Boží požehnání. „Proste a dostanete, hleďte a naleznete, tlučte a bude vám otevřeno.“ Jeho dluhy byly pověstné v celém kraji, ale čím více rostly dluhy, tím více rostla jeho důvěra v Boha. „Nechci od Boha, aby mi poslal peníze, jen aby mi řekl, kde jsou.“

Zatti byl šťastný člověk. Nikomu nic nevyčítal, o nikom nemluvil zle, protože jeho vnitřní radost byla příliš velká, než aby si mohl na něco stěžovat.

Stěhování

V roce 1934 se Viedma stala biskupským sídlem a místo, kde měl Zatti svou nemocnici, bylo vybráno pro stavbu rezidence. Nemocnice byla tedy určena k demolici. Poslední přistavené sály byly v provozu teprve od roku 1933. Artemidova lítost byla nevýslovná. Salesiáni dostali starou zemědělskou usedlost mimo město.

Zatti organizoval stěhování s těžkou bolestí v srdci, ale ústa se stále usmívala. Když přišel na místo, stal se otevřenější. Bylo třeba všechno začít znovu.

Blahoslavený Artemide Zatti

ZBYTKY ARCHY

Zbytky Noemovy archy chce objevit expedice v létě letošního roku. Archa měla přistát podle Bible (Gen 7-8) na hoře Ararat ve východním Turecku s Noemovou rodinou a páry všech druhů zvířat, zachráněných před potopou. Četné pokusy objevit archu ve výši takřka 5 200 m pod 90 m silnou vrstvou ledu na hranicích Turecka s Arménií zatím ztroskotaly. Až do roku 1982 bylo území vojenským prostorem. Později se marně snažil o objevení archy americký astronaut James Irwin (1930-1991). Satelitní snímky byly znemožněny ledem a silnými vrstvami mraků nad vrcholem. Vedra v roce 2003 rozpustila velkou část ledu a umožnila získat satelitní snímky, které by mohly představovat obrysy částí archy. To přimělo podnikatele Daniela McGiverna k uspořádání výpravy. Archeolog Ahmed Ali Arslan, který na Ararat vystoupil 50x, se v roce 1989 dostal až do vzdálenosti 200 m od zbytků. Na satelitních snímcích je podle Arslanova přesvědčení možno spatřit pohled do nitra archy skrze střechu. Jedná se jednoznačně o konstrukci zhotovenou člověkem. Satelitní snímek ukazuje strukturu o rozměrech 16 x 23 m. McGivern je na 98 % přesvědčen, že se jedná o jeden ze šesti dílů, na které se archa po zemětřesení v roce 1840 rozpadla. Podle Bible měla rozměry 137 x 23 x 14 m.

Podnikatel, který získal peníze výrobou pohlednic a psacích potřeb, chce se sám expedice zúčastnit. Předpokládané náklady jsou asi 735 000 €. Podnikatel ujišťuje, že nález bude pouze fotografován a zůstaven na místě nedotčen.

Kath-net

Odložil zavazadla a kolo a dal se do práce.

Postupně se věci stabilizovaly. Lidé ho měli ještě více rádi než předtím a přinášeli mu děti, aby jim požehnal. Když jeden vysoce postavený člověk viděl, jakými sympatiemi je Artemid obklopen, zvolal: „Kéž by dalo nebe, abychom i my politici měli takový vliv!“

Jednoho dne bylo na staré budově třeba opravit něco na střeše. 70letý Artemid tam vystoupil po dlouhém žebříku, když ještě pršelo. Noha se mu smykla, žebř zakolísal a on spadl. Poranil si hlavu a byl celý podřevý. Pokusil se říct, že to nic není, ale věděl dobře, že to není pravda. Zatti se najednou cítil starý a nemocný. Navíc ho trápila bolest v levém boku a jiné zdravotní problémy. Z medicíny toho věděl dost, aby mohl prohlásit: „Je to nádor pankreatu. Nedělejte si starosti. Na to není léku.“

Když se lékař ptal, jak se mu daří, odpověděl: „Vzhůru, vzhůru...!“ a pozvedl oči k nebi. Jednou ho někdo překvapil, jak pláče. Rychle si utřel slzy a tvářil

se, že je to jeho vina. „Máte bolesti?“ ptali se. „O to nejde, ale vidím, že už jsem staré zbytečné železo.“

Požádal o pomazání nemocných a obnovil křestní a řeholní sliby. Ještě 8. března napsal, jaké s ním mají dělat procedury dalších šest dnů. Poslední byla předepsána na 14. března. Další den odešel k Pánu. Lékař našel vypsany úmrtní list, který si sám napsal. Scházelo jen datum a podpis lékaře.

Pokoj se zaplnil květy; nikoliv věnci se zlatými stuhami, ale polními květy, které nasbírali chudí.

16. března 1951 v den pohřbu nařídily úřady uzavření veřejných budov. Obchody byly zavřeny, podniky uvolnily své zaměstnance, aby se mohli účastnit pohřbu. Doprovázela ho celá Viedma. Zvuk zvonů doprovázela Zattiho slova: „Bolest je nám dána navíc, proto si nesmíme stěžovat.“ Nařikali však jeho nemocní, protože ztratili toho, kdo je obveseloval.

Podle zahraničních pramenů připravil-lš

Muslimský herec o Gibsonově filmu

Abel Jafri, 38letý muslim původem Tuareg, působí jako francouzský herec a vystupuje ve filmu Umučení Krista v roli velitele chrámové stráže.

„Co na mě nejvíce zapůsobilo, bylo fyzické a psychické utrpení tohoto nevinného člověka. Krvežíznivé a nesmyslné násilí se přes něho přehnalo jako hurikán,“ prohlásil herec. „Proč tolik nenávisť? Proč není v lásce láska? V našich moderních společnostech, které jsou tak pokrokové, jako by byly reakce stejné jako před 2000 lety. Poselství filmu nás zavádí přímo do přítomnosti. Jenže násilí v tomto filmu vede k zamyšlení, na rozdíl od idiotského násilí, které se jinak od rána do večera objevuje na obrazovce,“ řekl Jafri. „Ježíšova slova na kříži - Odpusť jim - jsou klíčem ke štěstí a k míru. V tomto odpuštění je řečeno vše.“

Podle jeho sdělení bylo natáčení velice obtížné. „Ale my jsme všichni byli neobyčejným způsobem ponořeni do Ježíšova příběhu jako svědkové této události. Násilí ve filmu je obrazem násilí, které se skrývá v lidském srdci. Jsme všichni v určitém smyslu komplici tohoto zla, tohoto tajemství zloby, a pokud si to uvědomujeme, není nikdy pozdě obrátit směr cesty, abychom milovali. Jen láska může nad touto absurdností zvítězit. Můžeme být solidární s dobrem a rozhodnout o tom, že naše každodenní jednání bude svítit jako světlo v temnotách.“

Na otázku, kým je pro něho Ježíš, odpověděl Jafri: „Ježíš patří všem, je to vzor pro všechny lidi, jeho poselství překračuje hranice náboženství. Polemika kolem filmu je dobrým znamením. Ukazuje, že Ježíš je stále mučen, jako tehdy, když chodil po Palestině.“

„Jsem šťastný, že jsem se mohl na tom podílet a zpřítomnit výzvu po všeobecném sbratře-

ni. Během natáčení mě dav zranil na rameni a na noze. Stejně jako Caviezel i já jsem byl zasažen bleskem a byli jsme pak spolu v nemocnici, měli jsme modré skvrny po celém těle. Ale cítil jsem se tak blíže a solidárnější s tím, co trpěl Ježíš. Je to hluboký pocit, který se dá těžko vyjádřit slovy.“

Na otázku, co na něho při natáčení nejvíce zapůsobilo, řekl: „Byli jsme izolováni od světa a zcela ponořeni do příběhu, pracovali jsme 18 hodin denně. Gibson mě stále prosil, abych stál na jeho straně. Měl ke mně velkou důvěru. Jednou v neděli mě pozval, abych poobědval s jeho rodinou. Bylo to pro mě velké privilegium.“ Velice si Gibsona cenil: „Jeho osoba na mě velice zapůsobila, jeho hluboká добрota, jeho respekt k člověku. To není žádný fundamentalista ani fanatik, jak někteří tvrdí. On spíše žije své přesvědčení, aniž by se ohlížel, co na to říká svět.“

Gibson se pokoušel najít různé zkušenosti u herců celého světa. „Při prvním setkání jsme mluvili především o poušti, protože ho fascinovala moje rodná krajina - Argelie. Moje rodina čítá 11 osob, on má sedm dětí.

To nás sblížovalo.“ Jafri vyprávěl o plánech, že pojedou s Gibsonem k oáze Alpouef, půjdou po stopách Charlese Foucaulda a pojedou do Tamanrassetu a Assekremu.

Modlitba jako vnitřní místo poznání Boha

Kázání biskupa Kurta Kocha v kněžském semináři 4. května 2004

Jak dlouho nás budeš držet v napětí? Jsi-li ty Mesiáš, řekni nám to otevřeně! (Jan 10,24) My všichni, ať už během studia teologie nebo ve službách Církve stále hledáme, kým Kristus skutečně je. Toto hledání je o to těžší než přímá otázka, zda je Mesiáš, že Ježíš na tuto otázku přímo neodpovídá, každopádně ne tak, jak tazatelé očekávali.

Poukazuje spíše na své skutky, které činí jménem svého Otce a které o něm vydávají svědectví. V otázce židů a v Ježíšově odpovědi můžeme vycítit něco ze zápasu prvních křesťanů při poznávání vlastního Ježíšova tajemství. Toto úsilí se představuje jako cesta stupňujícího zjednodušování a soustředění. Z mnoha titulů, v jakých se mluvilo o Kristu – Prorok, Kněz, Mesiáš, Pán a Syn, stále zřetelněji vystupuje titul „Syn“ jako „jediný, který zahrnuje úplný Ježíšův popis“.

Rozmluva s Otcem jako střed Ježíšovy osobnosti

Označením Ježíše jako „Syna“ se zvýrazňuje nejvnitřnější střed jeho života a působení, které spočívá v jeho hlubokém spojení a rozmluvě se svým Otcem.

Všechna evangelia se jednohlasně shodují v tom, že Ježíšova slova a skutky vycházejí z jeho vnitřního vztahu s Otcem, a proto Ježíš vždy znovu vyhledával samotu k modlitbě. To je v evangeliích tak jednoznačné, že bez modlitby jako červené niti jeho života je historický Ježíš nepředstavitelný. Především Lukáš líčí Ježíše jako skrz na skrz modlitčím se Božího Syna, který je zakotven v rozhovoru s Otcem a především v důležitých křížovatkách svého života se stále vrací k modlitbě. Podívejme se na to podrobněji! Najdeme tak

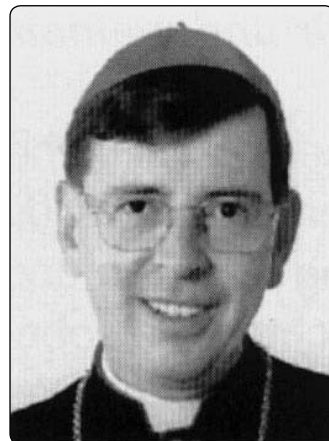
také nejvlastnější cestu, jak dnes můžeme poznat Krista.

V těch dnech vyšel na horu, aby se modlil; a celou noc strávil v modlitbě s Bohem. Když se rozvednilo, svolal k sobě své učedníky a vyvolil z nich dvanáct, které nazval apoštoly (Lk 6,12–13). Povolání apoštolů vychází z promodlené noci. Noční modlitba na hoře je vnitřní místo povolání. V noci vykročí na cestu, kterou pak dokoná ve dne. Rozhovor v samotě s Otcem je v nejvlastnějším smyslu teologickým místem k povolání a apoštolátu. Nad tím se musíme zamýšlet i dnes. Protože povoláním Dvanácti, kteří představují dvanáct izraelských kmenů, otevřel Ježíš nově, významně a zcela reálně tvářnost Církve jako Božího lidu. Tak jako povolání apoštolů v modlitbě je možno chápat jako počátek Církve, tak i nyní se Církev stále rodí v modlitbě. A jako povolání apoštolů vychází z modlitby a z rozhovoru Syna s Otcem, ve kterém Syn uvádí svou vůli do souladu s vůlí svého Otce, tak také dnes spočívá nejpřednější starost o nová povolání k církevní a především kněžské službě v modlitbě, která

je nejvnitřnějším středem povolání k pastorační práci.

Když se jednou o samotě modlil a byli s ním jeho učedníci, otázel se jich: „Za koho mě lidé pokládají?“ (Lk 9,18) Nakonec jim položil osobní otázku: *A za koho mě pokládáte vy?* (9.29a) Na tuto otázku odpověděl, jak známo, Petr vyznáním, že je Mesiáš, Syn živého Boha. To se stalo vůbec původem křesťanského vyznání. V tomto textu je nápadný především zvláštní věcný obsah: Petrovo vyznání o Kristu vychází z Ježíšovy modlitby a odpovídá na tuto modlitbu. Lukáš přitom formuluje paradox: když byl Ježíš sám, aby se modlil, byli jeho učedníci s ním. Ale tento paradox je záměrný, protože tím chtěl říct – lidé, kteří neznají samotou Ježíšovy modlitby, pokládají ho za všechno možné: za Jana Křtitele, Eliáše nebo některého z proroků. Jen ti učedníci, kteří začali mít podíl na skrytosti Ježíšovy modlitby, mohou rozpoznat, kým Ježíš je. Jen když vstoupí do Ježíšovy samoty a mají účast na jeho rozhovoru s Otcem, proniknou k Ježíšově identitě a pochopí to nejvlastnější z jeho tajemství.

Kdo chce skutečně vidět Ježíše, může ho vidět jen v jeho modlitbě, jen v jeho osamocení s Otcem i dnes. Tak jako Petrovo vyznání vychází ze spoluúčasti na Ježíšově modlitbě, tak také vyznání Krista v Církvi není neutrální věta nebo teologická objektivní výpověď, je to spíše sama modlitba a vychází jen z modlitby. Vyznání Krista může i dnes vyrůst jen v účasti na modlitební Kristově samotě a v tom, že jsme s Ježíšem právě tam, kde on je sám u Otce. Proto také je teologie vyznáním jen tam, kde vyrůstá

Mons. Kurt Koch

z modlitby, a proto se sama zdržuje u ohně a nepodává pouze zprávu o tom, že někde má být nějaký oheň. A naopak k pouhému analyzování dochází všude tam, kde uhasl oheň, a to především oheň modlitby.

Asi osm dní po těchto řečech Ježíš vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana a vystoupil s nimi na horu pomodlit se. Když se modlil, výraz tváře se mu změnil a jeho šat oslnivě zbělel (Lk 9,28–29). Tak začíná událost Ježíšova proměnění. Významné je už to, že i k této události dochází „na hoře“. „Hora“ je v evangeliu tradičně místo modlitby, Ježíšova přebývání s Otcem. Na tuto „horu“ bere s sebou Ježíš trojici, která tvoří jádro společenství Dvanácti. V průběhu modlitby a v účasti apoštolů na Ježíšově modlitbě na „hoře“ dojde k proměnění. Opět vystupuje do popředí jádro Ježíšova tajemství v modlitbě.

Proměnění totiž jen zviditelňuje to, co se v modlitbě tak jako tak již děje, totiž ponoření toho v Ježíši nejvlastnějšího, do rozhovoru s Otcem, což je současně účastí na světlé záři Boha. To je potvrzeno tím, že evangelisté vidí v Ježíšově proměnění velmi krásně vyjádřené předjímání Velikonoc a tím opět jádro Ježíšova tajemství. Pravý důvod, proč Ježíš nemohl zůstat ve smrti, je jeho vnitřní a intenzivní komunikace s Otcem, která je zjevná skrze proměnění. Ježíše je možno i dnes vyznávat opravdu jen tehdy, když máme účast na je-

Každodenní modlitba

Pater Palmatus Zillingen SS CC

80 % úspěchu je píle. Pochvaluji si pilné, nikoliv nadané. Někteří z nadaných jsou dokonce marnotratní, protože si připadají nadaní. Pilní často dosahují více než nadaní. Píle znamená mnoho, snad všechno.

I u Boha jsou zbožně více a méně nadaní. Velké dary znamenají i velké úkoly. Nábožensky nadané čeká také tvrdší soud než malé lidi všedního dne. I u Boha platí píle více než nadání. 80 % úspěchu vychází z píle, nikoliv z nadání.

Musíš být prostě pilný. Musíš vynaložit námahu, abys našel Boha. Musíš si denně udělat čas pro Boha, pak také budeš dělat pokroky.

V náboženském životě se nejedná o složité věci. Prakticky jde o trochu píle a potu. Nijak lidem nepomáháme, když jim předkládáme vysokomyslné nabubřelé fráze místo selského chleba, který upekl Ježíš. Neboť v podstatě jde o jednoduché věci. O hledání Boha a obrácení. Toto obrácení se musí v našem životě projevit tak, že je to někde vidět. To je prosté a je to v podstatě všechno.

Jinými slovy – potřebuješ denně čtvrt nebo půl hodiny pro Boha. Kněžím bych řekl – potřebuješ denně celou hodinu. A jestliže ti ta hodina chybí, je těžké ti něco vykládat. Neříká ti třeba, abys mi vypočítával důvody, proč tvoje pastorence nebo tvůj náboženský život nepokročily dále. Když nemáš žádný skutečný zážitek ze společenství s Bohem, co chceš o něm vůbec vyprávět? Jen slova? Když jsi Boha nezažil, jak ho chceš milovat? Kdo je ženatý, je ženatý každý den. Když jsi skutečně spojen s Bohem, jsi s Bohem spojen každý den. Denně se musíš postavit před jeho soud. Každý den selháváš, každý den musíš prosit, aby tě přesto dále miloval, dával ti sílu a žehnal ti. A každý den se musíš ptát: „Jak jsi se mnou spokojen, můj Bože?“ A každý den si musíš číst v Písmu, co si Bůh vlastně myslí o tvém životě. On totiž smýšlí zcela jinak než ty.

-sks- 21/2003

ho proměnění a tím na tom, že celá jeho existence není nic jiného než modlitba, a z toho vyplývá, že i naše víra v Krista není nic jiného než výklad Ježíšovy modlitby.

Přeměna násilí v modlitbu

Jinak než v modlitbě nemůžeme pochopit ani tzv. historického Ježíše. Lukáš nám chce postavit přímo před oči, že se modlitbou záměrně zjevuje jako Boží Syn. To ukazuje nejdříve na Olivové hoře, která se pro Ježíše v hodině začínajícího utrpení stává plně horou samoty s Otcem a kde se Ježíš v rozhovoru s Otcem osvědčil v těžké zkoušce. *Otče, chceš-li, odejmi tento kalich ode mne. Ale ne má, ale tvá vůle se staň* (Lk 22,42). V této souvislosti vkládá Marek Ježíšovi do úst oslovení „abba“ a ukazuje tak, že Ježíš překračuje běžný způsob modlitby. Tímto familiárním oslovením je vyjádřen jedinečný vztah modlitby Ježíše k Otci do té míry, že musíme říci: celá Ježíšova existence není nic jiného než modlitba.

Není proto divu, že Ježíš v modlitbě nejen žil, nýbrž také, a to zvláště, zemřel. To podávají všechna evangelia, i když uvádějí poslední slova rozličně. Podle Lukáše se Ježíš modlí velký žalmu umučení 31: *Otče, do tvých rukou poroučím svého ducha* (Lk 23,46). Jan spojuje žalmy 21 a 68 a dává Ježíši promluvit: *Dokonáno jest* (Jan 19,30). Podle Matouše a Marka zvolal Ježíš silným hlasem slova, kterými začíná velký žal 21 trpícího a zachráněného spravedlivého: *Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?* (Mt 27,46; Mk 15,34) Svým velkým smrtelným výkřikem zapadá Ježíš do mesiánské modlitby velkého žalmu utrpení a naděje Izraele. Žalm povzbuzuje vyhlídkou na nasycení chudých a obrácení všech k Hospodinu na konci. Oba evangelisté poznamenávají, že Ježíšova slova kolemjdoucí nepochopili, že se domnívali, že volá Eliáše. Dávají tak citelně najevo, že jedině víra dává pocho-

pit, že se Ježíš modlitbou žalmu projevuje jako pravý prosebník, který se jako opuštěný a ponížený cítí svým Otcem oslaven. Odtud se odvíjí teologická hloubka Ježíšovy modlitby na jeho kříži. Ta spočívá v pocitu jeho opuštěnosti, a to je zážitek pekla. Prožívat v jasném vědomí Boží blízkosti, jak je od něho opuštěn, to je do slova a do písmene peklo. Tuto zkušenost mohl udělat jedině Ježíš, protože jako nikdo jiný se cítil spojen s Otcem, kterého nazýval „abba“. Ale právě v tomto prožitku opuštěnosti zůstává Ježíšův pohled obrácen k Otci a do jeho rukou se odevzdává. Výkřik opuštěného Ježíše na kříži prozrazuje ne tak úzkost zoufalého, nýbrž především modlitbu Syna, který nabízí Otci v lásce svůj život, aby všem přinesl spásu.

Všichni evangelisté se shodují v tom, že Ježíšova poslední slova nejsou adresována někomu nebo někam, nýbrž jsou výrazem jeho rozhodného přiklonění ke svému Otci, že Ježíš se ve svém umírání zcela sjednocuje s Otcem a že proměňuje svou smrt na úkon modlitby. Odtud je zřejmý onen velký obrat, který dokončil na kříži, když vnitřně změnil smrt v úkon odevzdání a lásky. Neboť pozorována sama o sobě a zvenčí je Kristova smrt pouhá profánní událost, totiž poprava člověka strašným lidmi vynalezeným způsobem. Písmo svaté však je přesvědčeno, že Ježíš tento brutální čin člověka proti sobě proměnil v úkon lásky, a to zevnitř. Písmo svaté, především Pavel, označuje Ježíšovu smrt na kříži kultovními výrazy a chápe ji jako pravé mís-

to smíření, kde se násilí člověka proměňuje v úkon lásky a zevnitř vítězí a tím proměňuje smrt tak, že se láska ukazuje silnější než smrt. Prvotní křesťané viděli proto vyhlídku na nasycení chudých a obrácení všech k Pánu v žalmu 21 jako naplněnou na kříži: na jedné straně v pravém nasycení „chudých“, totiž v tajemství Eucharistie, a na druhé straně v Církvi pohanů, která přichází z Kříže.

Účast na Ježíšově modlitbě

V Ježíšově smrti se ukazuje poslední hloubka Ježíšovy modlitby, kterou uskutečňoval v životě jako rozhovor se svým Otcem. Protože modlitba je vnitřní střed života a působení Ježíšovy osobnosti, je opravdové pochození této osobnosti možné jen tím, že sami vstoupíme do Ježíšova postoje modlitby a přejdeme do onoho smýšlení, které vyjadřuje ve své modlitbě, totiž do základního postoje lásky a sjednocení s Bohem a tím také sebedarování lidem. Tak jako je možno si filozofii osvojit jen spolufilozofováním a medicínu si není možno osvojit jen z knih, nýbrž uskutečňováním uzdravujícího konání, tak také víru poznáváme skutečně jen skrze věření. Jelikož základním úkonem víry je modlitba, může se víra křesťanů uskutečňovat jenom skrze modlitbu. Neboť modlitba nám ukazuje, jak to krásně vyjadřuje středověký teolog Richard od svatého Viktora, že ten kdo se modlí, začíná vidět, protože „láska je oko“. O této hluboké moudrosti ví také Písmo svaté, jak to např. ukazuje významné vyprávění Skutků apoštolů, ve kterém Pán posílá Ananiáše k Šavlovi, aby ho přijal do Církve. Na to Ananiáš odpoví, že nemá k Šavlovi důvěru, protože slyšel, že Šavel způsobil mnoho zlého svatým v Jeruzalémě. Ale Pán zdůvodňuje svůj příkaz, aby šel k Šavlovi, větou: „*Právě se modlí*“ (Sk 9,11). Ananiáš ihned jde k Šavlovi a vloží na něj ruce. A hned

dále stojí: *Ihned spadly šupiny z jeho očí, prohlédl, vstal a dal se pokřtít* (Sk 9,18). V modlitbě je Šavel zbaven slepoty a stává se vidoucím.

Právě tak i my se staneme vidoucími, když máme vnitřní účast na modlitebním rozhovoru Ježíše s jeho Otcem. Prožijeme pak tentýž zážitek, jako již prožili učedníci. Když se Ježíš na jednom místě modlil, řekl mu jeden z jeho mučedníků: „*Pane, nauč nás modlit se*“ (Lk 11,1). A tu jim daroval „Otče náš“ a vzal je tak do svého synovského vztahu k Otcí. Stejně tak i my dnes účastí na Ježíšově synovském vztahu k jeho Otcí můžeme vzývat svého Otce. Když se nám dostalo té důstojnosti, že můžeme vzývat Boha slovy Ježíšovy modlitby, Bůh nemůže vůči nám stát netečně, nýbrž je nám osobně blízko, protože tato modlitba má své místo v nitru společenství Syna s Otcem. Z toho vysvítá, že modlit se v duchu Ježíšově znamená ponořit sám sebe do Boží vůle a vyprošovat si od Boha to, co je jeho vůle. Aby se naše vůle skutečně ptala po Boží vůli a nestavěla do popředí jen naše egoistická přání, právě tomu nás učí zvláštním způsobem modlitba Páně a tak ji také vyjadřujeme svým postojem při modlitbě: sepaté ruce zviditelňují připravenost člověka vložit svůj život do Boží vůle, aby se tato vůle rozvíjela v každodenním životě. Jak říká Tertulián, „Otče náš“ není jen souhrnem celého evangelia, ale také místem pravého poznání Ježíše Krista, kdy se už nepokládá otázka židů, ze které jsem vyšli: „Jak dlouho nás bude držet v napětí“, protože svou účastí na modlitbě Ježíšově patříme k jeho ovcím, o kterých říká: *Ony slyší můj hlas a já je znám a ony jdou za mnou* (Jan 10,27). Tento příslib je nejnaléhavější pozvání, abychom studium teologie a službu v Církvi naplňovali jako účast na Ježíšově modlitbě a taky jako samotnou modlitbu.

Podle Kath-net

Ze srdce Církve

Komentář kardinála Joachima Meisnera k instrukci *Redemptionis sacramentum*

Instrukce *Redemptionis sacramentum* vychází na výslovné přání papeže, vyslovené v encyklice *Ecclesia de Eucharistia* ze 17. dubna 2003, aby se tak připomněla a láskyplně posílila věrnost liturgickým normám jako svědectví lásky k Eucharistii, „pramenu a vrcholu celého křesťanského života“. Eucharistie je drahocenný dar, který Pán vložil Církvi do rukou: *To činite na mou památku*, zní výslovně jeho ustanovující vůle. Za všech dob plnila Církev tento úkol s velkou věrností a pečlivostí. V tom spočívá teologické místo pro novou instrukci.

Instrukce nepřináší žádné nové liturgické úpravy a ani nezamýšlí předložit souhrn křesťanských norem o Nejsvětější Eucharistii. Spíše mají být vybrána některá již platná ustanovení a normy a vysloveny některé směrnice, které mají zdůraznit a doplnit již platné normy.

Forma a obsah jsou neoddělitelné danosti v lidském životě. Kde se ztratí forma, tam se rozpadá i obsah. To platí zvláště pro liturgická gesta a obřady při bohoslužbě, zvláště pak při slavení Eucharistie. V bohoslužbě, kterou Církev slaví již po celá staletí, vytvořily se obsah a jemu odpovídají formy v rukou modlící se Církve. Věrnost Pánu a jeho lidu zavazuje Církev, aby tak činila i v současnosti. Forma nebo rity nejsou pro bohoslužbu Církve druhořadé, nýbrž podstatné. Nikdy se nejedná o soukromé vlastnictví kněze nebo farnosti, nýbrž je to bohoslužba celé Církve. Boží lid má právo na autenticky slavenou mši svatou. Pro kněze z toho vzniká povinnost slavit mši svatou věrně podle liturgických norem. U obřadů a gest se nejedná o nějakou etiketu, nýbrž o vnější znamení, která označují vnitřní vykonávání slavnosti: Kristovy obě-

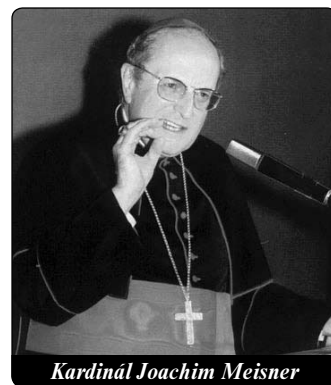
ti na kříži a jeho zmrtvýchvstání. Proto pro kněze i jeho obec platí úkol vnějším zachováváním forem rozjímat o jejich vnitřním obsahu a realizovat ho.

Aby toho bylo dosaženo, zdůrazňuje se příslušná povinnost nositele duchovního úřadu stejně jako právo každého věřícího: povinnost a právo na pravou, Církví ustanovenou a předepsanou liturgii; povinnost a právo na slavení mše svaté neporušeným způsobem podle nauky církevního učitelského úřadu; povinnost a právo na vyloučení všech chyb a gest při slavení svátosti jednoty, které svědčí o rozštěpení a partajnictví. Dokument je tedy v tomto smyslu také příspěvkem k vnitrocírkevní ochraně práv všech věřících.

Instrukce obsahuje kromě úvodu a závěrečné části osm kapitol, ve kterých se zdůrazňují různé aspekty. Přitom se připomínají základní normy, např. o nositelích církevní autority a jejich různě široké kompetenci, pokud jde o řízení liturgie, a jejich povinnou péči o integritu mše svaté (I. kapitola). Jsou zde také jmenována nápravná opatření proti rozšířeným nešvarům a potřeba biblického a liturgického vzdělávání všech věřících i možnost podávat stížnosti u příslušných církevních instancí na všeobecné i dílčí úrovni, především u diecézního biskupa (VIII. kapitola).

Kněz a obec

V souladu s eucharistickou encyklikou *Ecclesia de Eucharistia* spočívá hlavní myšlenka ve zdůraznění podstatné nezbytnosti platně vysvěceného kněze pro autentické slavení Eucharistie a dále charakteristika účasti věřících laiků. Mše svatá je nevyhnutelně svázána se službou posvěceného kněze, který „in persona Christi capitis“ věřící vyučuje, posvěcuje

Kardinál Joachim Meisner

a vede. Tak je Božím darem, který „radikálním způsobem převyšuje plnomoc obce.“ (42) Současně je zřejmá hierarchická struktura Božího lidu ve slavení Eucharistie, když jsou všichni povoláni k činné účasti na eucharistické oběti, ať už zpěvem, odpověďmi, gesty, mlčením či zvláštními liturgickými službami.

Jednotlivé aspekty svátosti Eucharistie s odpovídajícími předpisy i pokud jde o nešvary, přinášejí čtyři kapitoly (III.–VI.). Přitom jde stále o ujasňování vnitřní struktury Eucharistie. Třetí kapitola (48–79) představuje podstatné prvky pro správné slavení mše svaté, která se vyznačuje vnitřní jednotou mezi bohoslužbou slova a slavením Eucharistie jako jediným aktem kultu. Hovoří se zde o otázkách materie Eucharistie (tedy o chlebu a vínu). Připomíná se použitelnost pouze Svatým stolcem schválených eucharistických modliteb, které s výjimkou aklamací může pronášet pouze kněz (51n). Jsou zde také zdůrazněny prvky bohoslužby slova: nedotknutelná důstojnost biblických čtení (61n), které není možno nahrazovat žádnými jinými texty, stejně jako důstojnost evangelia a homilie jakožto kázání ve mši svaté, které je vyhrazeno knězi, resp. jáhnovi (63).

Čtvrtá kapitola potvrzuje předpisy pro přijímání svátého přijímání, tak jak je uvádí eucharistická encyklika. Instrukce se spokojuje s tím, že pokud jde o přijímání křesťanů nekatoликů, odvolává se na Kánon 844 KCP 1983 a na výroky encyklik

Ecclesia de Eucharistia (85). Jinak poukazuje instrukce na nutnost, že přijímající musí být správně disponován. To znamená především, že v případě těžkého hříchu je k plodnému přijetí Eucharistie nutno přistoupit nejprve ke svátostné zpovědi (81).

V páté kapitole (108–128) se probírají otázky podoby Eucharistie. Zde připomíná instrukce jednotlivé předpisy. Jako podstatná se přitom jeví základní nit, že všechno musí být podřízeno pohledu víry, že každou mši svatou, i tu, která je slavena pro malou skupinu, je třeba chápat jako slavnost celé Církve, proto musí být uchráněna každé soukromé zvůle (114). Liturgii „neděláme“, nýbrž vstupujeme do liturgie Církve, která je současně obrazem nebeské liturgie...

Svátost jednoty

Kdo dodržuje liturgické předpisy, slaví, resp. spoluslaví liturgii, zvláště Eucharistii, v jednotě s celou Církví, dává tím najevo svou lásku ke Kristu. Současně dosvědč-

je svou lásku k Církvi a k právu všech věřících, aby se setkávali se svátostí Vykupitele v její autentické podobě. Je úkolem Církve zajistit setkání s pravdou v liturgické slavnosti. Chrání liturgii právními a liturgickými předpisy před tím, aby nebyla degradována z výše setkání mezi Bohem a člověkem na ryze lidské konání.

Instrukce jako plod eucharistické encykliky je proto důležitým úkolem pro každého nositele duchovního úřadu a stává se zkouškou jeho svědomí vůči pravdě a věrnosti svého konání ve službách služebníka liturgie, která nikdy nebude soukromým majetkem, nýbrž vždy zůstává nedotknutelným pokladem Církve. Tím jsou osloveni všichni, kteří jsou činní v liturgickém vzdělávání. Instrukce je současně povzbuzením pro každého věřícího v ujištění, že Církev umí hájit svá práva v souvislosti se slavením Eucharistie a uchráni tuto svátost pro spásu duší před zneužitím.

Podle Kath-net

KOLÉBKA PŘIJÍMÁNÍ „NA RUKU“ V KATASTROFÁLNÍM STAVU

Zpráva o stavu církve v Holandsku, kterou zveřejnil Vatikán u příležitosti návštěvy biskupů „Ad limina“, vychází z velmi znepokojující situace. Počet katolíků z celkového počtu obyvatel klesl od roku 1995 do roku 2002 z 35 na 31 %. Počet návštěvníků bohoslužeb z 11,3 % na 8,6 %. Současně s počtem věřících klesá rapidně i počet kněží, řeholníků, seminaristů a farností. Tento trend pokračuje v nezmenšené míře. Průměrný věk katolíků je vyšší než průměr obyvatelstva. V navržených opatřeních se mluví o restrukturalizaci a charitativní činnosti, nikoliv však o zaměření na Boží příkázání a učitelský úřad Církve.

Kath-net

POSLANCE KARASE PODPOŘILO PŘES 3000 VĚŘÍCÍCH

Svůj protest proti vydání a šíření kontroverzní knihy B. Haderera „Život Ježíše“, vydané vloni nakladatelstvím Fragment, vyjádřilo formou petice skoro tři a půl tisíce českých věřících. Podpořili tak poslance KDU-ČSL Jiřího Karase, který dal podnět k přezkoumání, zda vydáním této publikace nedošlo k hanobení přesvědčení skupiny občanů.

Petice vyzývá „k likvidaci hanobící a urážející knihy o Pánu Ježíši, určené pro děti“. V petici se m.j. uvádí, že v díle, které vydavatelé prezentují jako humoristické, nejde

jen o hluboké urážky Pána Ježíše, ale i o naprostý nedostatek etického citění. Organizátorky petice – občanky z Prahy 4 a 8 – se v průvodním dopise obracejí na nakladatelství Fragment s prosbou, aby se podobných vydavatelských počínů napříště zdrželo.

(fp)

APOŠTOLSKÝ NUNCIUS CAUSERO VE KŘTINÁCH

Křtiny: Apoštolský nuncius v České republice arcibiskup Diego Causero bude hlavním celebrantem bohoslužby v den slavnosti Seslání Ducha Svatého v sobotu 30. května v 10.30 hodin ve významném poutním chrámu brněnské diecéze zasvěceném Jménu Panny Marie ve Křtinách v Moravském krasu. Pokračuje tak v tradici započaté v roce 1992, kdy na hlavní křtinskou pouť přijal poprvé pozvání apoštolský nuncius. Nuncius Giovanni Coppa navštívil Křtiny desetkrát, nuncius Erwin Josef Ender jednou.

PODIVNÉ SROVNÁNÍ

Filozof Rüdiger Safranski se domnívá, že útok na USA 11. září 2001 byl soudem pomsty muslimských apokalyptiků nad nihilistickou a úpadkovou západní civilizací. V islámu se projevuje něco jako eschatologický aspekt prvotních křesťanů.

Filozofovi ovšem unikl podstatný rozdíl mezi křesťanskou láskou, která si podmanila svět, a bezohledným a samozvaným násilím muslimských fanatiků.

Obdivuhodná cena mše svaté

- Kristus skrze lidi obnovuje svou oběť. Mše svatá není pouze prosté představení oběti na kříži. Nemá jen cenu pouhé památky. Je to skutečná oběť, ta, která se stala na Kalvárii, a přináší její plné ovoce. Všechny plody mše svaté jsou nevyčerpatelné, protože jsou to všechno plody oběti kříže. Kéž bychom věděli, jaké poklady můžeme získat pro sebe a pro Církev! (D. C. Marmion)

- Když jsi zbožně přítomen mši svaté, vzdáváš tu nejvyšší poctu lidství Ježíše Krista.

- Můžeš získat pro duše v očistci tu největší možnou pomoc.

- Jedna mše svatá, které jsi přítomen za života, je pro tebe spasitelnější než mnoho mší po tvé smrti.

- Pamatuj, křesťane, že se více vyplatí být zbožně přítomen na mši svaté než obejít v poutích celý svět (sv. Bernard).

- Bůh nám dá všechno, o co ve mši svaté prosíme, a dá nám i to, na co ani nepomyslíme, ale co potřebujeme (sv. Jeroným).

- Kdybychom znali hodnotu mše svaté, s jak velkou horlivostí bychom jí naslouchali! (sv. farář Arský)

- Mše svatá je lék na nemoci a celopal na zaplacení našich hříchů (sv. Cyprián).

- Ujišťuji tě, že tomu, kdo zbožně naslouchá mši svaté, pošlu v posledních okamžicích jeho života tolik svatých andělů, aby ho posilovali a chránili, kolikrát byl zbožně na mši svaté (Pán Ježíš sv. Gertrudě kn. 3,16).

- Všechny dobré skutky dohromady neplatí tolik jako mše svatá, protože jsou to jen skutky lidské, ale mše svatá je dílo Boží (sv. farář Arský).

- V modlitbě prosíme Boha o milosti, ve mši svaté ho nutíme, aby nám je dal (sv. Filip Neri).

- Mše svatá je obnovení oběti na kříži. Zadržuje Boží spravedlnost a zachraňuje svět.

- Mše svatá je jediná oběť, která způsobuje, že duše ihned vycházejí z očistce (sv. Řehoř).

- Mše svatá je nejsvětější náboženský úkon, pro Boha nejslavnější a pro naši duši nejprospěšnější. Ziskáváme při ní sílu, abychom milovali Boha a bližního a dokázali mu odpuštět (S. P. Eymar).

Skrytý kolonialismus

Od blahobytných zemí k antikoncepčnímu průmyslu – jak jeden Ind prožívá populační politiku Západu

Nikdo nepopírá, že v Indii a mnoha dalších zemích vládne bída. Ani autor této úvahy. Někdo mu může vyčítat, že se mu to dobře mluví, když patří k indické privilegované vrstvě. Gireesan nepohrdá blahobytem a příjmy, ale pokouší se ukázat z pohledu Inda cenu rodiny a dětí a současně prolhanost průmyslově vyspělých zemí.

Sankaranarayana Gireesan získal v Bonnu doktorát přírodních věd a přednáší na univerzitě v Madrasu. Je ředitelem Exel Education Institutu a vedoucím Mezinárodního institutu pro hinduistická studia.

Jako student jsem jednou zažil v Kolíně procesí Božího Těla. Ulice, které vedly k dómu, byly plné lidí. Ptal jsem se řidiče poliční dopravy, proč se nenasadí více dopravních prostředků. „Dopravních prostředků máme dost, ale je příliš mnoho lidí,“ odpověděl řidič. Když vezmeme tuto větu bez řidičova humoru, vystihuje přesně tón mezinárodní populační politiky: Protože není vůle zvýšit prostředky, musí se konstatovat, že lidí je příliš mnoho.

Jako úplný laik v demografii jsem se v Německu dověděl, že demograficky by měla mít rodina 2,1 dítě. Já jsem měl tehdy už dvě. Více než 2,1 zhoršuje populační problém. Když jsem se vrátil do Indie, řekl jsem ženě: „Musíš porodit 0,1 dítě, a budeme v demografickém trendu. Ona byla bezohledná a porodila jedno celé dítě. Teď máme dva chlapce a jednu dívku. To bylo ještě méně správné, protože tím rozmnožujeme počet žen na světě. Proto přišel ještě jeden chlapec. Jsem tedy někým, kdo podpořil populační explozi v Indii.“

Indové nechápu dítě jako přítěž

Kdo se dá v Indii ve vlaku do řeči se sousedem, dostane nepochybně otázky: Jak se jmenujete? Koho jdete navštívit? Co zde děláte? A pak po určitém váhání následuje otázka: Jste žena? Když řeknete ano, následuje

je ihned otázka, kolik máte dětí. Když odpovíte, že žádné, následuje soucitné: „Bůh shlédne jistě i na vás. Jste ještě mladý. Nebuďte z toho smutný...“

Musíme se zřejmě naučit chápat děti jako problém. Indové nikdy nepokládali děti za přítěž. To myslím doslova. Když jsem jednou vystoupil při výletu na horu vysokou 1000 m, potkali jsme sedmileté děvčátko, které neslo na zádech dvouleté dítě. Na otázku, zda to není pro ni moc těžké břemeno, odpověděla: „Jako to? Vždyť to je můj bratr.“ Pokládat sourozence, rodinné příslušníky za břemeno, nezapadá do našeho pohledu na svět. U nás je jedna krásná píseň: Je strom břemenem pro zemi? Jsou plody břemenem pro strom? Jak by mohlo být dítě břemenem pro rodiče?

Když klesne počet dětí, lidem se povede lépe...

Teď nás poučují, že dítě je břemeno. Protože, poučují nás dále, lidem hrozí bída, nouze, nemoci. Když ubude dětí, lidem se prý bude dařit lépe.

Je tu člověk pro hospodářství, nebo hospodářství pro člověka? Abych Indii představil jako úctyhodnou zemi, musel bych říct, že Indie produkuje každou hodinu tisíc počítačů. Národní hospodářství nás vyzývá, i mne jako podnikatele, k jednomu: Usilovat, aby přibýlo vepřů, se pokládá za bohatství, ale děti platí za přítěž. Když hodnotí-

Sankaranarayana Gireesan

me věci z tohoto pohledu, pak k růstu obyvatelstva přispívají nejen porody, ale také to, že někteří lidé žijí příliš dlouho. Ale mají kvůli tomu mít lidé starší 70 let dovoleno chodit přes ulici na červenou?

Od 19. století je Indie chudá. To je v její 5000 let trvající historii jen krátké období. Až do 18. století k nám přicházeli cizinci: Parthové, Řekové, Hunové, Afghánci, Turci, Arabové, Portugalci, Dánové a Francouzi. Přicházeli, aby z nás profitovali. Do 18. století platila Indie za nejbohatší zemi. I Kolumbus chtěl původně k nám. Pro národ s velkou historií nejsou dvě staletí bídy žádnou hanbou. Mezitím už bída v Indii ustupuje. I přes „populační explozi“. Anebo právě kvůli ní? Kdysi jsme byli ještě chudší. A to nás bylo méně než teď. Máme hodit svou vznešenou kulturu přes palubu jen proto, že několik zbohatlíků si to přeje?

Mikroperspektiva je lepší než správní perspektiva

V Německu jsem se dověděl, že Indie potřebuje ročně 100 000 nových škol a 300 000 učitelů. To je výsledek plánování z ptací perspektivy. Věci však je možno pozorovat také z perspektivy rodiny. Když dokážu problém své rodiny vyřešit se svou ženou, přispívám tím podstatně i k řešení celosvětového problému.

Když se věci posuzují jen z pohledu veřejné správy, která ostatně vůbec není realističtější, ztrácí se z očí, že každý problém začíná jako docela malý.

Proto jeho řešení má a musí začít jako docela malé. Gándhí dal mnoho na mikroperspektivu. Rodina má dělat tolik, kolik může. Tak Mahátma Gándhí učil, že každý otec musí vychovávat své děti. To je velice primitivní, může si někdo pomyslet. Ale zkusme to a uvidíme, zda je to opravdu primitivní. Vzejde z toho každopádně více než ze zásahů ústřední správy v Delhi.

Lidstvo se ocitlo v zajetí čísel. V Querlae žijí prostě pospolu hindové, muslimové a křesťané. Vypočítali, že je to v poměru 60:20:20. Po novém sčítání se poměr změnil na 40:40:20. A tato čísla jsou teď politický problém.

Diskriminace dívek je nová

Pro Indii je nová pohlavní diskriminace dívek. Jsou celé kasty a celé společnosti, kde se dívky pokládají za přítěž, protože potřebují značné věno. Z čistě hospodářského hlediska, které je ovšem v Indii nové, od té doby, kdy je to možné, se zjišťuje již před porodem, zda se jedná o dívku, a jsou utráceny především dívky. V některých spolkových zemích je prenatalní diagnostika zakázána. Ale najde se dost lidí, kteří to dělají. Toto materialistické myšlení už nebere člověka vážně jakožto člověka. To jde mimo naši kulturu, myslím si někdy. A likviduje to naše mladé ženy.

Role ženy v rodině jako příbuzné se cení. Vzpomínám si na jednoho známého herce, jehož matka byla stejně známá. A Indíra Gándhiová, jejíž politické názory jsem nikdy nedsdílel, zaslouží si mé úcty, protože je porořadou příbuznou.

Téměř polovina profesorů v Indii jsou ženy. Předsedkyně jednoho chemického svazu je žena. V tomto smyslu není žádná diskriminace. Tradice si váží ženy jako nositelky mravnosti. Kromě toho je u nás mnoho žen nositelkami kultury: hudbu, tanec, literaturu vyučují převážně ženy. Velkou učebnicí mate-

matiky v prvním století po Kristu sestavila žena. Ale to nebylo rozhodující.

Podle ekonomického způsobu myšlení je zájem o ženu, která umí číst a psát, jinak je diskriminována. A dnes žena, která neumí obsluhovat počítač, platí za analfabetku. I když nejsem tak naivní, abych věřil, že životní skutečnost u mnoha Indů se stala ideální, drtí mě klesající kulturní uvědomění o základní důstojnosti ženy. „Kde žena není v úctě,“ říkal Mahátma Gándhí, „bohové opouštějí dům.“

Hodnota velké rodiny

Jsmo toho názoru, že pro krok civilizace nebo kultury je velká rodina velkou předností. Žádný pes nemůže sdělit druhému psovi, odkud pochází švagr jeho sestřenice z otcovy strany. To může říct jen člověk. Indická řeč má pro příbuzenské vztahy výrazy, které např. v němčině neexistují. Bratřenci nebo sestřenice z otcovy strany se nazývají jinak než z mateřské. Mnohost je komplikovaná. To všechno má zmizet. Když se prosadí rodina s jedním dítětem, zmizí ze slovníku i výraz bratr a sestra.

Děti z velké rodiny se lehčeji učí žít s druhými, rychleji nabývají vlastností, jako je tolerance, vstřícnost, odpovědnost, nezištnost, láska. Máme se toho všeho vzdát pro jeden talíř čočovice? A to není jen můj názor.

Kdo pálí pšenici a omezuje porodnost?

Není sporu, že s růstem obyvatel roste i celkový počet hospodářských problémů. Ale roste také počet těch, kteří je mají řešit. Vincoba Bhave, blízký důvěrník Mahátmy Gándhího, řekl, že každé dítě se narodí s jedním žaludkem, ale se dvěma rukama. Pokřik, aby se omezily porod, nepřichází od těch, kterých se to týká. U nás roste podezření, že se jedná o pokusy lidí v blahobytu, aby hájili své vlastní zájmy, a to i za cenu humanitního myšlení, o kterém rádi mluví.

Ostatně, kdo zatěžuje životní prostředí, rozvojové nebo rozvinuté země? Kdo pálí pšenici a pak říká, že je třeba používat méně hnojiv? Kdo znečišťuje oceány odpadky, způsobuje ozónové díry, stěžuje si na hory másla, zatímco jiní trpí nemocemi z hladu? Jsou to právě ti, kteří nám říkají, abychom omezili rodiny.

Jak máme my blahobytní správného srdce odpovídat na otázky našich chudých, ale vůbec ne hloupých vesničanů, jako jsou tyto: Vy blahobytní máte tolik zdrojů potěšení, naši jedinou radostí jsou naše děti. Proč se jich máme vzdávat? A když se vzdáme dětí, kdo nás bude milovat a opatrovat, až budeme staří?

Člověk se nerodí svobodný

Neměli bychom podceňovat trpkost, jaké nabývají tyto otázky, když jsou položeny mocným tohoto světa. Za doby Indíry Gándhíové byl její syn několikrát pohaněn, že tvrdými prostředky prosazoval plánování rodiny doporučené Světovou bankou pod vedením McNamary (včetně nucené sterilizace). Té kritice nechyběl cynismus: „Kontrola porodnosti může být dobrá, dokonce velmi dobrá, jenom je škoda, že to nevěděli vaši rodiče.“

Obávám se, že úpadek hodnot v západní společnosti souvisí s jednostranným chápáním lidských práv. Myslí se jenom na práva. Již ve větě „Člověk se rodí svobodný“ je také zvrácená myšlenka. Nikoliv, člověk se rodí v podmínkách spojených i s povinnostmi. Uznat to se u nás nazývá dharma. Když se narodím, jsem ihned syn svých rodičů, bratr svých sourozenců, příbuzný bratřenců, tet, člen místního společenství. Narodil jsem se jako člověk a mám tedy povinnosti vůči lidem a lidstvu: musím lidem prokazovat soucit a působit méně škod životnímu prostředí.

Z Komma 241/2004
přeložil -ls-

EDITORIAL - pokračování ze str. 2

nevsvětelného růstu, který se nikdo neodvážá připsat jen výřečnosti a pastorační strategii Petra a jeho druhů. Jim to nepřipadalo nijak zvláštní: „Proč se tomu divíte, jako bychom to dělali vlastní mocí?“

Dnešní statistiky zaznamenávají opačný trend. Tisíce opouštějí církev Kristovu. Co se tak zásadně změnilo? Těžko si můžeme dovolit obvinít Ducha Svatého, jako by polevil ve své počáteční horlivosti. Zbývá tedy zamyslet se nad tím, zda patříme k těm, kteří uvěřili, a zda mluvíme pod vlivem vnuknutí.

Odvážil by se někdo dnes promluvit stejně *bez okolků*, jako tehdy apoštolové nebo Štěpán? Jejich kázání, inspirovaná přímo Duchem Svatým, jak to potvrdil sám Spasitel, by měla být předmětem povinného studia pro svou věcnou přesnost, přímočarou lapidárnost a odvážnou svědeckou hodnotu: „My jsme toho svědky.“

Spokojil by se dnes Petr s tím, že by řekl Izraelitům: „Jste naši starší bratři a Hospodin s vámi uzavřel smlouvu“? Anebo mohamedánům: „Věříme všichni v jednoho Boha a máme společného otce Abraháma“? Nebo pohanům: „Žijte si podle svého svědomí“?

Ti, kdo vystupují ve jménu Ježíše Krista neohroženě, patří spíše k podezřelým. Zatímco první křesťané se hlasitě modlili „Dej svým služebníkům, aby tvé slovo hlásali s veškerou odvahou, a ty přitom zasahuj svou mocí, aby se skrze jméno Ježíš dala uzdravení, znamení a divy“, snažíme se divům a zázrakům namnoze raději vyhnout. Záleží nám spíše na tom, aby všechno bylo „normální“ a my také. Ovšem normální je dnes to, co nevybočuje z řady, neprovokuje

a nevdá tomuto světu. Ale u Boha je normální něco zcela jiného. U Boha je normální to, co se dělo o prvních letnicích a po nich. Proto když se najde duše, která přijímá Ježíšova slova tak přímočaře, jak byla řečena, projevuje se Duch Svatý s podobnou účinností, tak normálně, jako o prvních letnicích. To je případ světců i v poslední době.

Apoštolové ve Večeřadle nevymýšleli strategii a taktiku, jak na to půjdou. Modlili se, aby bez ohledu na své původní osobní zájmy a ambice byli dokonale poslušni Boha a jeho Ducha, jehož cesty jsou nevyzpytatelné. Copak tušil někdo z apoštolů ještě ono nedělní ráno, co se bude dít již dopoledne? Duch vane, kam chce.

Můžeme si vysvětlit bez působení Ducha Svatého, že filmová zpráva o umučení Spasitele se v tak velkém měřítku zvěstuje přímo Židům i muslimům? Kdo si napsal, že toho možná ještě budeme litovat. Spíše bychom měli litovat toho, že nás pohanské národy zahanbují v tom, v čem bychom jim měli být vzorem jakožto ti, kteří vyrůstali z křesťanských tradic: vzorem v úctě k rodině, dětem a životu. Jak se může hlásit ke křesťanským kořenům Evropa, která podporuje a propaguje kulturu smrti? Co změni jedna věta v ústavě, pokud se nezmění smýšlení? Evropští představitelé nechtějí slyšet zmínku o křesťanství, protože nechtějí přijmout jeho hodnoty. Není to druh hříchu proti Duchu Svatému? A přece ON je jediný, kdo může obnovit tvář země.

To je třeba hlásat - bez okolků.

-red-

MARIA JAKO MOST

Podle kardinála Tomáše Špidlíka hraje Maria důležitou roli jako most mezi západním a východním křesťanstvím... Ženská dimenze, jakou je Maria v nejdokonalejší podobě, může zmírnit určitý asketismus vůči tělu, ke kterému snadno vedou mužské představy křesťanské spirituality.

(ansa)

PAPEŽ PIUS XII. (17)

Předsudky, které nuncius nacházel při svém příchodu, mizely stále více také v evangelických kruzích i u pravicových politiků. Jednomu vysokému představiteli evangelické církve Pacelli v těchto letech řekl: „Mě nezajímá, co nás rozděluje, nýbrž to, co nás spojuje.“ Podobné prohlášení učinily v Berlíně také tyto kruhy a tím udělaly nuncia všude populárním.

Berlín 1929 – to byla opravdu horká půda. Co bylo charakteristické pro toto město v oné době? Oficiální Berlín diplomatických recepcí v Krollově opeře? Rudý Berlín Thälmannův? Berlín SA Horsta Wessela? Půda, na kterou Pacelli vstoupil, vyjednávala, kritizovala, byla už podkopána.

Všude se rozestupovaly štrébiny, které se mohly rozevřít jako propast.

Jeden ze skrytých štváčů, o to vitálnější a horlivější, se jmenoval Dr. Joseph Goebbels. Přišel z Porýní a měl se brzy stát známým pod jménem „Doktor“ i daleko za Berlínem.

Pacelli slyšel letmo tohoto Dr. Goebbelse hovořit. Pro Pacelliho byl teologický způsob vyjadřování v jeho rétorice ihned rozpoznatelný. Mohl konstatovat, že tento doktor skutečně získal církevní školní vzdělání, že byl v katolickém Porýní seminaristou a z jednoho katolického centra obdržel stipendium pro své vzdělání. Později se zdá téměř neskutečná představa, že Goebbelsova životní dráha kolísala na určitém bodu mezi mocným mluvčím kancléře a ďábelským stranickým řečníkem a bojovníkem proti Církvi.

V lednu 1929 se přihodilo, že „Doktor“ slavil v kruhu přátel Nový rok a ze zapnutého amplionu v rohu pokoje uslyšel podmanivý hlas, jehož přesvědčivá, trochu zpěvavá, pomalu a výrazně vyslovovaná němčina ho nutila pozorně poslouchat. Tento hlas, který v sobě neměl nic ze

síly, jakou on sám bombardoval své posluchače, který zněl klidně, téměř mírně, a přesto prozrazoval Goebbelsovi nějakou sílu, hluboký dojem, který budil jeho závist. Bezpochyby to byl hlas mimořádné charisma-tické působivosti.

Pánovitým pohybem ruky přes hlavy a sklenice piva na stole nařídil Goebbels ticho.

Všichni nyní slyšeli hlas z amplionu říkat: „Dnes začínající rok by mohl přinést šťastné vyřešení choulostivých problémů, na nichž závisí klid Evropy.“

Goebbels se zlomyslně usmál. Klid? Och ne? Neklid musí přijít! Změna! A dále mluvil cizí hlas: „Račte, pane říšský prezidente, přijmout activá přání, která současně adresujeme celému německému národu. Mohla by snad Prozřetelnost...“

„Prozřetelnost!“ zvolal Goebbels rozčileně. „Prozřetelnost!“ To bylo to pravé slovo!

Goebbels pozoroval, jak se po tomto slovu rozšířila na obličejích mužů SA souhlasná vážnost. A prohlásil: „Prozřetelností musí v budoucnu naši straníční řečníci končit propagandistické projevy, už ne »mohl by (snad) všemohoucí«, »snad osud« a podobné obraty. S »prozřetelností« budeme mobilizovat náboženské podvědomí voličů pro naši stranu.“

Užívat slovo „prozřetelnost“, ovšem ve svém pojetí, se Goebbels naučil od Pacelliho. Neboť to byl hlas Pacelliho, který přenášel rozhlas prvního dne roku 1929 během novoroční recepcie diplomatického sboru u říšského prezidenta Hindenburga.

Goebbels pak nadchl tímto slovem i Hitlera. Z Pacelliho promluvila dialektická škola dvoutisíciletého vývoje, když užil před zástupci mnoha států a vyznání slovo „prozřetelnost“, a tím v podstatě vyhověl jak protestantskému státnímu šéfovi, tak katolickým ministrům, ale rovněž ateistickému sovětskému vel-

ZÁZRAK S KRVÍ SV. JANUÁRIA

Tradiční zázrak s krví sv. Januária v Neapoli se tentokrát opozdil o jeden den. Přes několikerou výzvu arcibiskupa kardinála Michele Giordana se krev nezpěníla. Další den však zázrak nastal. Vynechání zázraku pokládají obyvatelé Neapole za zlé znamení.

vyslanci. A Hitler převzal toto slovo do svého osobně užívaného slovníku. Od té doby se mu líbilo v každé veřejné řeči nejméně jednou s rachotivým „r“ prozřetelnost zapřisahat.

Na podzim roku 1929, ve 12. roce své přítomnosti v Německu, se naplnila Pacelliho mise apoštolského nuncia. Namísto původně předpokládaného říšského konkordátu, který narážel na značné překážky, se mu podařilo uzavřít zemské konkordáty s Bavorskem a Pruskem, které měl později v roce 1932 následovat ještě konkordát s Bádenskem.

Od 6. února 1922 následoval po Benediktovi XV. nový papež Pius XI. Ten povolal Pacelliho zpět do Říma a jmenoval ho kardinálem-sekretářem pro státní záležitosti. Pacelli nastoupil tento úřad 12. prosince 1929.

Tři dny předtím byla v říšském prezidentském paláci uspořádána snídaně k počtu odcházejícího nuncia. Říšský prezident, jehož výrazná tvář byla už poznamenána hlubokými stařeckými vráskami, pozvedl sklenici k připitku Pacellimu. Vítěz z Tannenbergu zestárl. Přítomní to viděli. Snažil se skrýt třas. Ale jeho hlas zněl stále hluboce a nezlomeně:

„Děkuji vám za všechno, co jste vykonal v těchto dlouhých letech pro mírové dílo, veden hlubokým smyslem pro spravedlnost a velikou lásku k člověku, a ujišťuji vás, že na vás a vaše působení zde nezapomeneme.“

Byly to sice diplomatické formulace a obraty, které říšský prezident při takové příležitosti obvykle užíval, ale způsob, jakým v tento den Hindenburg slova řekl, rozechvěl tón teplé srdečnosti.

Pacelli odpověděl s prostou upřímností:

„Mé přání na rozloučenou platí vašemu vedení, vám svěřené zemi a lidu.“

VII.

7. března 1952 dopoledne jsem časně opustil hotel Victoria na Porta Pinciana a vydal jsem se na cestu k Vatikánu.

Zatímco jsem krácel piniovým hájem, pokoušel jsem se uspořádat své myšlenky. Včera ve dvanáct jsem stál proti papeži v Červeném salonu, slyšel jsem ho hovořit o jeho mírové misi v roce 1917, o jeho začátcích v Německu. Mnoho dalšího, od Eisnera až k Hindenburgovi, jsem se dozvěděl od německého diplomata Heggenreina. Dnes, doufám, budu moci mluvit ve Vatikánu s prelátem Kaasem.

Křídla Bronzové brány byla široce rozevřena. Znal jsem od včerejška svou cestu. Proto jsem měl čas na prohlížení. Pozoroval jsem tentokrát bránu podrobněji: její mohutné, zelenavě oxidující desky, zatlučené čtyřhranné hřeby, jejichž hlavy jsou velké jako pěst muže. Na tuto bránu asi myslel Vilém II., když v roce 1913 v lázních Kreuznachu se zalíbením tvrdil, že kdyby se mělo na Vatikán zaútočit, byla by zapotřebí děla s 150 mm hlavními.

Švýcarský gardista ve žlutočerveno-modrém pruhovaném stejnokroji, v pumpkách a nabíraných rukávech, černý baret nasazený hluboko přes pravé ucho, mě nechal vstoupit. U stolu naproti vchodu k Damaso-vu nádvoří jsem se legitimoval. Nedaleko jsem viděl stát muže v civilu, kteří měli ruce hluboko v kapsách svých pláštěnek a klobouky nasazené tak, že to na první pohled prozrazovalo pracovníky tajné služby.

(Pokračování)

400 LET KAPUCÍNŮ V BRNĚ

Čtvrtek 28. 5. – 16 hod. adorace; 17 hod. mše sv. (mons. Vojtěch Čikrle) v katedrále na Petrově. ● **Pátek 29. 5.** – 17 hod. mše sv. (mons. Jiří Paďour OFM Cap) v kostele kapucínů; 20 hod. Popelka Nazaretská, v klášterní Rajské zahradě představení herce M. Částka. ● **Sobota 29. 5.** – odpol. prohlídka klášterní knihovny; 15 hod. přednáška o dějinách kláštera; 17 hod. mše sv. s minority, františkány a kapucíny ● **Neděle 30. 5.** – 17 hod. mše sv. (provinciál Lukáš Šebák OFM Cap).

CHARITA PŘIPRAVUJE TÁBOR PRO UKRAJINSKÉ DĚTI

Hlučín – letní tábor pro více než čtyřicet dětí z vesnic Zakarpatské Ukrajiny připravuje v těchto dnech Charita Hlučín. Poprvé vyrazili pedagogové z Kozmic do vesnice Usť Čorná již v loňském roce. Stany, spacáky, karimatky a další vybavení přivezli z České republiky a dětem připravili týden her a soutěží, které dřív nikdy nezažily. „Loni bylo na táboře šedesát dětí, kterým se věnovalo devět dobrovolníků z Charity Hlučín. Pořádné vybavení se nám tam podařilo navozit a zůstalo tam pro další tábory,“ uvedla ředitelka Charity Hlučín Marta Porubová. Tým zkušených vedoucích se vydá první prázdninový týden na Ukrajinu znovu. „Tentokrát jsme počet snížili na pětadvacet starších dětí, abychom je dobře zvládali. Pro menší děti z vesnice a okolí připravíme dětský den, na který pozveme i jejich rodiče,“ sdělila Marta P. V chudých horských oblastech si s dětmi nikdo nehraje a tak dosud trávily dny volna jen na ulici nebo v lese. „Hrát si s dětmi se tam bere jako hřích. Děti proto nedělají celé dny nic nebo jen chodí do lesa nebo k řece. Není výjimkou, když potkáte malé děti venku dlouho do noci,“ popisuje situaci na Zakarpatské Ukrajině ředitelka Charity Hlučín. Táborové aktivity se podařilo rozvinout díky dlouhodobé spolupráci s misionářem Peterem Krenickým, který v oblasti působí již deset let. Táborové hry čerpají motivy také z biblických příběhů. „Loni v hrách vystupovaly starozákonní postavy – Abrahám, Noe a Mojžíš. Letos budeme pracovat s biblickými králi – Saulem, Davidem a Šalamounem,“ nastínila program Marta Porubová. Náklady spojené s přípravou tábora, dopravu vedoucích a stravu dětí hraje Charita Hlučín ze sponzorských darů. „Minulý rok se náklady vyšplhaly na více než čtyřicet tisíc korun a celé se to zaplatilo sponzorsky. Nejvíce nás stála vstupní víza, benzín a jídlo. Užít více než padesát lidí už něco stojí,“ dodala ředitelka, která také letos shání sponzory na tuto letní aktivitu. „Uvítáme především finanční dary, protože jídlo se dá koupit přímo v obchodech nebo na trhu, kde vyjde levněji. Nakupujeme potraviny i od místní lidí, kteří zabíjí tele nebo prase,“ řekla Porubová a dodala, že získat prostředky od sponzorů je jediná možnost jak tábor zajistit. „Místní si zatím nemohou tyto náklady dovolit,“ dodala ředitelka, která však počítá s tím, že si již příští rok budou schopni tábor připravit samostatně.

Kontakt na Charitu Hlučín: Marta Porubová, tel.: 595 043 275, mobil: 603 502 753. Bankovní spojení pro sponzorské dary: Česká spořitelna a. s. pobočka Hlučín, 184 346 63 99/0800, variabilní symbol 444.

Pozvánka na doškolovací seminář s certifikátem v poradně CENAP Brno – **Impulsy pro práci s dospívajícími: ŠIKANA, DROGY, DOSPÍVAJÍCÍ.** Přednášející **Božena Havlová**, lektor specifické prevence sociálně patologických jevů. Termín: 2. 6. 2004. Předběžně určená doba: 9–12.30 hod. Příspěvek na seminář: 200 Kč. Bližší informace na tel.: 543 254 891, 543 331 470-2; e-mail: cenap@volny.cz. Přihlášky písemně na adrese: CENAP, Hybešova 40, 602 00 Brno.

POZVÁNKA NA POUŤ VEŘEJNÝCH ČINITELŮ

V neděli 20. 6. 2004 se pod záštitou Otce arcibiskupa mons. Jana Graubnera uskuteční v bazilice Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku u Olomouce již druhá „pouť veřejných činitelů“. Otec arcibiskup Jan Graubner bude též hlavním celebrantem.

Pouť má připomenout význam veřejných činitelů pro společnost, jejich povolání ke službě a odpovědnosti.

Slavnostní mši svatou bude otec arcibiskup sloužit v 10.30 hodin. Pouť se koná při příležitosti svátku svätce, který sloužil Bohu na vládní úrovni, Thomase Mora (22. 6.). T. More dokázal svědčit až k mučednické smrti „o nezcizitelné důstojnosti svědomí“ (Jan Pavel II.). Tento světec byl vyhlášen za patrona představitelů vlád a politiků. Prosíme, vyzvěte k účasti na této pouti představitelů politického života ve svém okolí – zastupce státní správy, veřejné správy, zastupitele obcí.

Liturgická čtení

Neděle 30. 5. – slavnost Seslání

Ducha Svatého

1. čt.: Sk 2,1–11

Ž 104(103),1ab+24ac.29bc–30.31+34

Odp.: srov. 30 (*Sešli svého Ducha, Hospodine, a obnov tvář země! Nebo: Aleluja.*)

2. čt.: 1 Kor 12,3b–7.12–13

Ev.: Jan 20,19–23

Pondělí 31. 5. – svátek Navštívení P. Marie

1. čt.: Sof 3,14–18 nebo Řim 12,9–16a

Iz 12,2–3.4bcd.5–6

Odp.: 6b (*Vládne nad vámi Svatý Izraele.*)

Ev.: Lk 1,39–56

Úterý 1. 6. – památka sv. Justina

1. čt.: 2 Petr 3,12–15a.17–18

Ž 90(89),2.3–4.10.14+16

Odp.: 1 (*Pane, tys nám býval útočištěm od pokolení do pokolení!*)

Ev.: Mk 12,13–17

Středa 2. 6. – nez. pam. sv. Marcelina a Petra

1. čt.: 2 Tim 1,1–3.6–12

Ž 123(122),1–2a.2bcd

Odp.: 1a (*K tobě, Bože, zvedám své oči.*)

Ev.: Mk 12,18–27

Čtvrtek 3. 6. – památka sv. Karla Lwanga a druhů

1. čt.: 2 Tim 2,8–15

Ž 25(24),4–5ab.8–9.10+14

Odp.: 4a (*Ukaž mi své cesty, Hospodine!*)

Ev.: Mk 12,28b–34

Pátek 4. 6. – ferie

1. čt.: 2 Tim 3,10–17

Ž 119(118),157.160.161.165.166.168

Odp.: 165a (*Hojný pokoj těm, kdo mluví tvůj zákon, Hospodine!*)

Ev.: Mk 12,35–37

Sobota 5. 6. – památka sv. Bonifáce

1. čt.: 2 Tim 4,1–8

Ž 71(70),8–9.14–15ab.16–17.22

Odp.: 15a (*Má ústa budou vyprávět o tvé spravedlnosti, Pane.*)

Ev.: Mk 12,38–44

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	30. 5.	31. 5.	1. 6.	2. 6.	3. 6.	4. 6.	5. 6.
Antifona	679	1378	1708	857	1692	889	1708
Žalm	783	783	783	783	786	783	786
Ranní chvály:							
Hymnus	679	1378	1708	857	1693	889	1708
Antifony	680	1379	843	858	874	890	906
Žalmy	813	813	843	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	680	1380	1710	861	1693	893	1710
Antifona k Zach. kantiku	680	1380	1385	861	1694	894	1710
Prosby	680	1380	1711	861	1694	894	1711
Záv. modlitba	681	1381	1385	1386	1386	894	1387
Modlitba během dne:							
Hymnus	643	792	848	862	879	895	910
Antifony	681	833	848	863	879	895	910
Žalmy	682	833	849	863	879	895	911
Krátké čtení	683	1381	851	865	882	898	913
Záv. modlitba	684	1381	851	865	882	898	913
Nešpory:							
Hymnus	641	641	1660	1714	867	1698	742
Antifony	676	685	1382	853	868	884	743
Žalmy	676	685	1661	853	868	884	743
Kr. čtení a zpěv	678	686	1382	1717	871	1701	745
Ant. ke kant. P. M.	678	687	1383	1385	871	1701	745
Prosby	678	687	1383	1718	872	1702	745
Záv. modlitba	679	681	1381	1385	1386	904	749
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1238

NOVINKA

P. Erich Peprík: EUTANÁZIE?

Malé zamyšlení nad otázkami lidského života a smrti. Vyšlo v omezeném nákladu pro vnitřní potřebu Matice cyrilometodějské.

Brož., A5, 16 stran, 25 Kč

Lze objednat pouze u vydavatele na níže uvedené adrese.

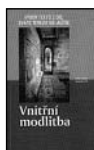
Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ

VNITŘNÍ MODLITBA

(Výběr textů z děl svaté Terezie od Ježíše)

Sestavil O. Dominik Wider OCD

Svatá Terezie byla bezpochyby jednou z největších mystických duší v Církvi. Ve spisech, které zanechala, se nám odhaluje její hluboká znalost lidí, jemný humor a smysl pro praktické záležitosti; i proto jsou její spisy aktuální i dnes. Snad nejvýrazněji k nám Terezie promlouvá o hloubce vnitřního života, naplněného neustálou modlitbou. Některé z jejích myšlenek můžeme rozjímat při četbě této knihy.

Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A5, 140 stran, 149 Kč

Józef Augustyn: BÝT OTCEM

Také v dnešní době, kdy jsou vztahy mezi rodiči a dětmi mnohem svobodnější, může a má být otec pro dítě autoritou. Křesťanský otec buduje své otcovství na zkušenosti otcovství Božího. Od-

halíme-li Boha jako Otce, odhalíme zdroj svého života, odhalíme sebe, co je to rodinný život, povolání k otcovství a mateřství. I když je kniha zaměřena především na otcovství, zabývá se rodičovstvím vůbec, tedy i mateřstvím a vzájemnými vztahy manželů.

Karmelitánské nakladatelství, brož., zúž. A5, 236 stran, 229 Kč

Marko Ivan Rupnik: ADAM A JEHO ŽEBRO

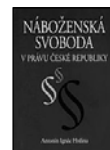
Jak muž prožívá součást svého těla – darovanou ženou? O tom zasvěceně pojednává dramatická četba prvních stránek biblického příběhu o stvoření ženy v interpretaci umělce-teologa M. Rupnika SJ.

Refugium Velherad-Roma s. r. o., brož., A6, 80 stran, 50 Kč

Antonín Ignác Hrdina: NÁBOŽENSKÁ SVOBODA V PRÁVU ČESKÉ REPUBLIKY

Práce se zabývá pojetím náboženské svobody a jejím obsahem je záruka jednoho ze základních lidských práv – práva na náboženskou svobodu v souvislosti se systémem českého práva. Mimo jiné vyhodnocuje, nakolik platná státně církevní úprava v České republice odpovídá standardům katolické církve a mezinárodního veřejného práva. Publikace zachycuje stav k 1. 1. 2004, obsahuje bohatý poznámkový aparát. Vyšlo s církevním schválením.

Eurolex Bohemia s.r.o., brož., A5, 268 stran, 305 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431, fax 585 222 803

Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803

Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.maticecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

771 11 Olomouc 1
Dolní nám. 24
Matice cyrilometodějská s. r. o.